

KIRÁNSZÉNY

TELEPÜLÉSTERV - TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV
Véleményezési anyag
2026. március

Völgyzugoly Műhely Kft.

KIRÁLYSZENTISTVÁN

TELEPÜLÉSTERV KÉSZÍTÉSE

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

Véleményezési anyag

Királyszentistván Község Önkormányzata
Cím: 8195, Királyszentistván, Fő u. 32-34.
Tel.: 06-88-589-920, 0688-589-921

Tervező:

Völgyzugoly Műhely Kft.
1024 Budapest, Szilágyi E. fasor 13-15. II/5.
Tel.: 1-439-0490, 70-944-3221, 20-913-8575,
www.vzm.hu, vzm@vzm.hu

2026. március
VZM 1890/24
kiralyszentistvan_tft_260304.docx

Aláírólap

Településrendezés	Ferik Tünde vezető településrendező tervező TT/1 01-5583	
	Varga-Végh Anna okl. települmérnök	
Tájrendezés, zöldfelület környezetvédelem	Kéthelyi Márton okl. tájépítésmérnök TK 01-5282 tájvédelmi szakértő	
	Marján Melinda okl. tájépítésmérnök okl. természetvédelmi mérnök	
Közlekedés	Horváth Tünde okl. építőmérnök TK 01-5282 (Green Avenue Kft.)	
Közműellátás	Hanczár Zsoltné okl. gépészmérnök (MK: 01-2418) okl. városépítési-városüzemeltetési szakmérnök (KÉSZ Tervező Kft.)	
Térinformatika	Sághy Bálint térinformatikus	
Munkatárs	Tripo Abigél okl. települmérnök	

TARTALOMJEGYZÉK

1	BEVEZETŐ	4
2	JÖVŐKÉP	7
2.1	ÁTFOGÓ CÉLOK	7
2.2	HORIZINTÁLIS CÉLOK	8
3	STRATÉGIA	10
3.1	CÉLRENDSZER	10
3.2	A FEJLESZTÉSI CÉLOK ÉRTELMEZÉSE AZ EGYES TELEPÜLÉSRSZÉKEKRE.....	27
4	CSELEKVÉSI PROGRAM	28
4.1	TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE, AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK PRIORIZÁLÁSA	28
4.2	FEJLESZTÉSI AKCIÓTERÜLETEK	32
4.3	KÖZLEKEDÉS ELLÁTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ CSELEKVÉSI TERV	33
GÉPJÁRMŰ KÖZLEKEDÉS		33
4.4	KÖZMŰ ELLÁTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ CSELEKVÉSI TERV	34
4.5	A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK	34
4.5.1	Szabályozási tevékenységek.....	35
4.5.2	Intenzív forrásszerzési, pályázati tevékenység	35
4.5.3	Közszolgáltatások, intézményi háttér.....	36
4.6	TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK	36
4.6.1	Településközi koordináció a TFT kapcsán	36
4.6.2	Partnerség - településközi koordináció fejlesztések kapcsán	36
5	MONITORING	37
6	FEJLESZTÉSI TERVLAP	39

1 BEVEZETŐ

ELŐZMÉNYEK, A MEGBÍZÁS ISMERTETÉSE

Királyszentistván hatályos településrendezési eszközei 2018-ban készültek, melyet az eltelt időszak óta egyszer, 2021-ben módosítottak. A településrendezési eszközök hatályba lépése óta az építésügyi és településrendezési jogszabályi környezetben jelentős változások léptek életbe, többek között az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény (továbbiakban: Étv.) hatályát veszítette, s helyére a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény (a továbbiakban: Méptv.) lépett, s ennek megfelelően az ágazati jogszabályok is jelentősen megváltoztak.

További jogszabályi változás, hogy 2019. január 2-án hatályba lépett az ország területrendezési terveit egy törvénybe összefoglaló Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MATrT), valamint hatályba lépett a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet (a továbbiakban: MvM rendelet), amely az egyes országos és kiemelt térségi övezetekre vonatkozó előírásokat határozza meg.

Nagyszabású jogszabályi változás a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban: R.) életbe lépése, mely jelen tervkészítést jelentősen befolyásolja és a hatályos településrendezési eszközök időbeni alkalmazhatóságát korlátozza.

A megváltozott jogszabályi környezet okán a településeknek 2027. július 1-ig jóvá kell hagyniuk az új, megváltozott jogszabályi környezetnek megfelelő településrendezési eszközeiket. Amennyiben ez nem történik meg, úgy a helyi építési szabályzat hatályát veszti, s az új településrendezési eszközök elkészültéig - a településnek nem lesz Helyi Építési Szabályzata (a továbbiakban: HÉSZ), így az építésügyi engedélyek illeszkedés alapján kerülnek elbírálásra.

A többször módosított országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) előírásait felváltotta a 2025. január 1-én életbelépő új jogszabály a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX.30.) Korm. rendelet (TÉKA), melynek előírásait szintén figyelembe kell venni.

Fenti előzményeket követően Királyszenstistván Község Önkormányzatának képviselő-testülete az új tervműfajoknak megfelelő településfejlesztési és településrendezési terv (együttesen településterv) készítéséről döntött, melyek elkészítésével a Völgyzugoly Műhely Kft.-t bízta meg. A település településfejlesztési tervének és településrendezési tervének készítése egy eljárásban történik.

A KÉSZÜLŐ TERVEK

Királyszentistván településterv készül, mely a településfejlesztési terv és a településrendezési terv együttes megnevezése.

Elsőként a **megalapozó vizsgálat** munkarész készül el, melynek célja a korábbi tervek, a releváns helyi és magasabb szintű jogszabályok és a begyűjtött adatok számbavétele és értékelése; a település társadalmi, gazdasági, demográfiai helyzetének elemzése; a településszerkezet, tájhasználat, települési karakter alakulásának elemzése alapján a megoldásra váró feladatok feltárása, összegzése és rendszerezése. A megalapozó vizsgálat úgy készül, hogy a különböző tervműfajok által megkívánt részletességet teljesítse, s így megfelelő alapul szolgáljon a készülő dokumentumok elkészítéséhez.

A **településfejlesztési terv (továbbiakban: TFT)** a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum. A TFT a település jövőbeni alakítását, fejlesztését tartalmazza. A TFT elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. Megalapozza és meghatározza a település fenntartható fejlődését: az életszínvonal növekedését, az életminőség javulását, a közösség gyarapodását, a település hagyományait, a rendelkezésre álló kulturális, térbeli, táji adottságait felhasználva és nem kihasználva. A dokumentum a döntési mechanizmus működtetéséhez szolgál útmutatóul, segítséget nyújt a település egyes érdekcsoportjai, valamint a különböző szakágak közötti érdekek koordinálásához. A TFT feladata hosszú távú fejlesztési irányokat adni Királyszenstistván számára, amellett, hogy a TFT részeként megjelenő stratégia és cselekvési program a célok eléréséhez

szükséges rövid és középtávú tematikus és integrált fejlesztési feladatokat és egyéb tevékenységeket is tartalmaz.

A TFT-t követően, abban foglaltakkal összhangban az önkormányzat településrendezési tervet készít, mely a települési önkormányzatok esetében a **helyi építési szabályzat**. A HÉSZ az építés helyi rendjének biztosítása érdekében – az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel – a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket állapítja meg. A HÉSZ állapítja tehát meg – a helyi sajátosságokat figyelembe véve – az építés rendjét, melynek mellékletét képezi a szabályozási terv (továbbiakban: SZT). A HÉSZ az építés helyi rendjére vonatkozó szabályok megállapítása mellett - megjelenik a fenntartható fejlődés térbeli-fizikai kereteinek meghatározása, és a zöldinfrastruktúra biztosítása is.

A készülő településrendezési terv feladata:

- a megváltozott települési igények alapján a hatályos tervek olyan felülvizsgálata, amely a magasabb szintű tervekkel való összhangot biztosítja Királyszentistván területén,
- a táj, az épített- és a természeti környezet alakításával és védelmével összefüggő tervi rendszerek megállapítása,
- a település egyes területrészein a területhasználat, valamint az építési övezetek, övezetek meghatározása,
- a településfejlesztés területi irányainak kijelölése, a fejlesztési lehetőségek biztosítása,
- a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeknek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítása és rendezése,
- az új, megváltozott jogszabályi környezet szerinti tervek kidolgozása.

A készülő dokumentumok az R. tartalmi elvárásainak megfelelően készülnek, az R.-ben foglalt eljárás szerint.

A TERVEZÉSI FOLYAMAT, AZ EGYEZTETÉS ÉS ELFOGADÁS RENDJE

A településtervet a polgármester egyezteteti a partnerségi egyeztetés szerinti érintettekkel, a jogszabályok szerinti államigazgatási szervekkel, az érintett területi és települési önkormányzatokkal (az érintettekkel). A partnerségi egyeztetés a 10/2021. (IX.29.) önkormányzati rendelet alapján történik.

Az első munkafázis a megalapozó vizsgálat, amely többek között az E-TÉR felületén beérkezett adatok felhasználásával és helyszínelés alapján készül. Ezt követően készül el a TFT tervezete, majd a TRT tervezete, mely a TFT tervezetében foglaltakkal összhangban kerül kidolgozásra. A tervezetek véleményezésre történő kiküldése, valamint a tervezetek partnerségi egyeztetése előtt az önkormányzat dönt, hogy a tartalommal egyetért, illetve mely részeket szeretné módosítani. A döntésnek megfelelően készül el a véleményezési anyag. A TFT véleményezése a TRT egyeztetési eljárásával párhuzamosan, egy, teljes eljárásban zajlik.

Az adott szakasz kezdeményezése a dokumentumok E-TÉR felületére való hiánytalan feltöltésével válik érvényessé. Az adott eljárási szakasz az érvényes kezdeményezést követő napon kezdődik.

VÉLEMÉNYEZÉSI SZAKASZ

- Az általános egyeztetési eljárásban a véleményezési szakasz kezdeményezéséhez az önkormányzat az E-TÉR felületre feltölti a véleményezendő tervezetet .pdf/A formátumban. A véleményezési szakaszban a véleményezésre jogosult szerv és a partner a véleményezési szakasz kezdetétől számított 30 napon belül tölti fel írásos véleményét.
- Véleményeltérés esetén a polgármester az E-TÉR-en keresztül egyeztetést kezdeményezhet, amelyről a partner esetében emlékeztetőt, a véleményezésre jogosult szerv esetében jegyzőkönyvet kell készíteni.
- A véleményezést követően a beérkezett véleményeket ismertetni kell a képviselő-testülettel, amelyek elfogadásáról vagy el nem fogadásáról a képviselő-testület dönt. A vélemény, észrevétel el nem fogadása esetén a döntést indokolni kell. Az emlékeztetőt, jegyzőkönyvet és a döntést az E-TÉR rendszerébe fel kell tölteni, amelynek megtörténtével zárul az egyeztetés. A vélemény 6 hónapig érvényes.

ZÁRÓ SZAKASZ

- Az általános egyeztetési eljárásban a záró szakasz kezdeményezéséhez a polgármester az E-TÉR felületre feltölti a véleményezésre jogosult szervek és a partnerek elfogadott véleménye alapján véglegesített tervezetet.
- A záró szakaszban az állami főépítész a beérkezett dokumentumokat áttanulmányozza, és az E-TÉR felületen a záró szakasz kezdetétől számított
 - 20 napon belül kiadja a tervezettel kapcsolatos záró szakmai véleményét a településtervezési terv elfogadásához, vagy
 - 10 napon belül egyeztető tárgyalást kezdeményez a véleményezésre jogosult szervek bevonásával, vagy
 - 10 napon belül - a hiányok pontos megnevezésével - hiánypótlásra szólítja fel a kérelmezőt.
- Az állami főépítész az egyeztető tárgyalásra az E-TÉR-en keresztül meghívja a polgármestert, a tervezőt, valamint az egyeztetéssel érintett véleményezésre jogosult szervezetet.
- Az egyeztető tárgyalásról jegyzőkönyv készül, amely a településtervezési terv elfogadására alkalmassá tételéhez tartalmazza a felmerült valamennyi véleményeltéréssel kapcsolatos döntést és valamennyi szükséges feltételt. Az állami főépítész a jegyzőkönyvet az egyeztető tárgyalást követően 3 napon belül feltölti az E-TÉR rendszerébe.

Az önkormányzat a településtervezési terv elfogadásáról a záró szakmai vélemény ismeretében dönt. A záró szakmai vélemény 6 hónapig érvényes. A TFT-t az önkormányzat a megállapításról szóló határozat mellékleteként fogadja el, mely megelőzi a helyi építési szabályzat – rendelet formájában történő – jóváhagyását.

Jelen dokumentáció a településtervezési terv készítéséhez szükséges településfejlesztési terv véleményezési szakaszra összeállított anyaga.

2 JÖVŐKÉP

A jövőkép egy olyan távlati vízió, amiből kiolvasható, hogy a TFT-ben szereplő stratégiák, intézkedések megvalósításával, hova tud eljutni a település, tehát a fejlesztéseknek ad iránymutatást. Más megközelítésben a jövőkép a település önmeghatározása, ami tömören, de lényegre törően azt mutatja be, hova szeretne eljutni. Bármilyen megközelítést is használunk, az biztos, hogy a jövőkép segíti a jövőbeli cselekvések prioritizálását és a szakpolitikai stratégiaalkotás folyamatát. A jövőkép fontosságát a következő tényezők adják:

- Viszonyítási pont a döntéshozók számára, hogy az operatív döntéseknek legyen egy távlati fókusza.
- Külső szereplők számára a község azon önmeghatározása, amiből kiolvasható milyen szellemiségben és értékek mentén gondolkodik a település, milyen fejlesztéseket tud befogadni.
- A lakosok szándékainak azon összessége, ami azt fejezi ki, hogy milyen lakóhelyet képzelnek el maguknak.

A településfejlesztés alapja a jövőkép. A jövőkép az adott helyzet külső és belső tényezők által befolyásolt megvalósítható törekvések együtteséből eredő, hosszú távon kívánt településfejlesztés végeredménye. Királyszentistván jövőképét a következőképp látja:

KIRÁLYSZENTISTVÁN EGY BARÁTSÁGOS, ÉLHETŐ VIDÉKI LAKÓKÖRNYEZETTEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉS, AHOL ERŐS ÉS AKTÍV A CIVIL KÖZÖSSÉG, AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET FOLYAMATOSAN FEJLŐDIK, MIKÖZBEN A GAZDASÁGI TERÜLETEK IS FENNTARTHATÓ MÓDON MŰKÖDNEK, A TERMÉSZETI ÉRTÉKEK VÉDELME MELLETT.

A településnek célja a meglévő értékek óvása és bemutatása mellett újak létrehozásának is lehetőséget biztosítani. Mindezek érdekében törekedni kell a tudatos tájképfomálásra, a természetes és épített környezet értékeinek megőrzésére. Figyelmet kell fordítani az élhető és fenntartható települési környezet kialakítására, valamint a települési lakosság életkörülményeinek javítására, amely közvetlen és nagy hatással van a település lakosságmegtartó képességére. Királyszentistván jövőképe több összetevőből áll, melyek a település adottságaira épülve, irányt adnak a fejlesztési célok megfogalmazásához, s amelyek öt átfogó célra és egy horizontális célra támaszkodnak.

2.1 ÁTFOGÓ CÉLOK

A fejlesztési célok az átfogó és a hozzájuk tartozó részcélok összessége. A célrendszer megmutatja Királyszentistván adottságaira épülő célok kapcsolatát. Az átfogó célok a település értékeire alapozva meghatározzák azokat az irányokat, melyek a majdani integrált fejlesztéseken át a megfogalmazott jövőkép elérését szolgálják.

Az átfogó célok megvalósulásának időtávja hosszú táv, melynek középtávú stratégiai célelemei is vannak. Az átfogó, általánosan elérni kívánt célok egymástól markánsan nem különíthetők el, hatnak egymásra. Sok esetben egy átfogó cél elérésével a másik átfogó cél számos elemének elérése is biztosított, hiszen ugyanazon jövőkép eléréseért kerültek megfogalmazásra. Az átfogó célok alá rendeződnek a részcélok, amelyek ugyan egymással is összefüggésben vannak, prioritásuk alapján azonosítható, mely segíti leginkább az átfogó cél elérését.

Á1. Élhető és fenntartható lakókörnyezet kialakítása

Egy település élhetőségét, az ott élő lakosok komfortérzetét és településük iránti szeretetét számtalan tényező befolyásolja. Ezek között felfedezhetünk objektív és szubjektív elemeket is. A vidéki életmódot előtérbe helyező jövőkép elsősorban a település lakóinak igényeire fókuszál, a belső erőforrásokra építve.

Az **élhető és fenntartható lakókörnyezet kialakítása** Királyszentistván jövőképe egyik alappillére, amelyet három egymást kiegészítő tematikus cél támogat. A **falusias településkép megőrzése** biztosítja a község karakterének, identitásának megóvását, ami hozzájárul a helyi lakosok otthonosságérzetéhez és a közösségi összetartozás erősítéséhez. A **közlekedési és közműinfrastruktúra fejlesztése** javítja az életminőséget, biztonságosabbá és komfortosabbá teszi a mindennapi közlekedést, miközben elősegíti az energiahatékony működést is. A **zöldterületek és közösségi terek fejlesztése** pedig nemcsak esztétikai értéket képvisel, hanem aktív, egészséges

életmódra ösztönöz, és teret biztosít a közösségi élet kibontakozásának. E három cél egymásra épülve teremti meg azt a fenntartható és élhető környezetet, amely hosszú távon biztosítja Királyszentistván fejlődését és lakóinak jólétét.

K2. Társadalmi aktivitás erősítése

A **társadalmi aktivitás erősítése** Királyszentistván közösségi fejlődésének kulcsfontosságú része, amelyet három egymást támogató tematikus cél szolgál.

A **helyi civil szervezetek és közösségi kezdeményezések erősítése** elősegíti az összefogást, az önkéntes szerepvállalást és a helyi identitás erősödését, ezáltal egy aktívabb, elkötelezettebb lakosság kialakulását támogatja. A **sport, rekreáció és szelíd turizmus fejlesztése** nemcsak az egészséges életmódot ösztönzi, hanem lehetőséget teremt a közös élményekre és a társas kapcsolatok bővítésére, ezzel is növelve a közösségi aktivitást. A **szemléletformáló programok**, különösen a környezetvédelem és hulladékcsökkentés témájában, tudatosabb, felelősségteljesebb lakosságot formálnak, ami hosszú távon fenntartható közösségi magatartáshoz vezet. A három cél együtt hatékonyan támogatja a társadalmi aktivitás növekedését, egy élő, együttműködő közösség irányába mozdítva a települést.

Á3. Innovatív önkormányzat működtetése

Az **innovatív önkormányzat működtetése** olyan átfogó cél, amely Királyszentistván modern, hatékony és előrelátó irányítását tűzi ki célul. Ezt a célt két egymást kiegészítő tematikus cél támogatja.

Az **aktív, együttműködő önkormányzat működtetése** biztosítja a nyitott, a lakosság érdekeit előtérbe helyező döntéshozatalt, valamint az együttműködést a helyi vállalkozásokkal, civil szervezetekkel, ezáltal erősítve a közösségi bizalmat és a partnerségre épülő fejlesztéseket. A **fenntartható gazdasági fejlődés és munkahelyteremtés** célja, hogy hosszú távon megalapozza a település gazdasági stabilitását, elősegítve a helyi vállalkozások megerősödését, új munkahelyek létrehozását, és a fiatalok helyben maradását. A két cél szorosan összefonódva járul hozzá egy korszerű, rugalmas és fejlődésre nyitott önkormányzati működés megvalósításához.

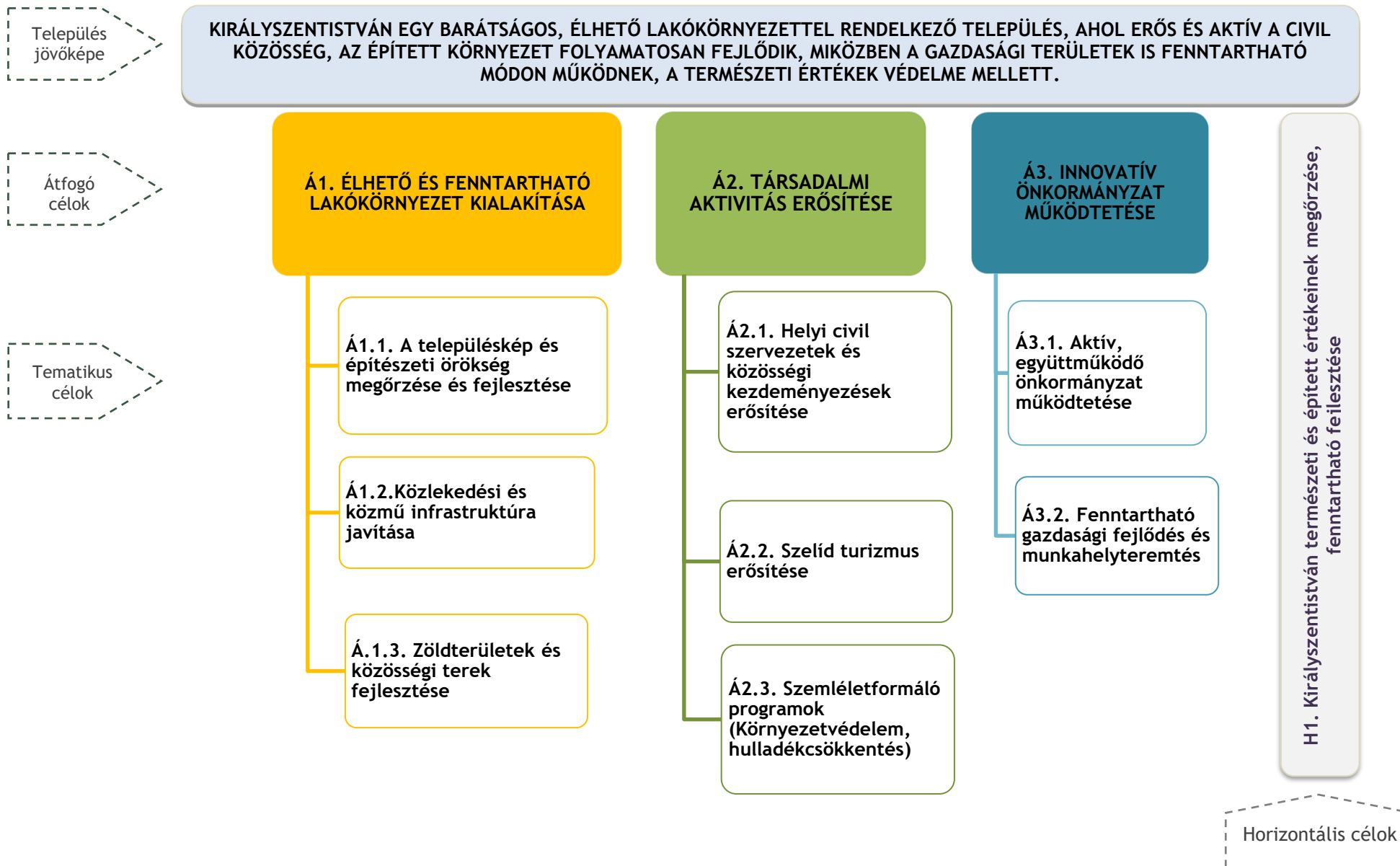
2.2 HORIZINTÁLIS CÉLOK

A horizontális célok olyan szempontok, amik általánosságban elősegítik a koncepcióban megfogalmazott tartalmak hatékony működését, elérését. A horizontális célok olyan szemléleti alapvetések, melyek át kell szőjék a fejlesztési döntések összességét.

H1. Királyszentistván természeti és épített értékeinek megőrzése, fenntartható fejlesztése

Királyszentistván természeti és épített adottságai és értékei, valamint a lakosság és a településvezetés ezirányban történő nyitottsága kedvező alapot teremtenek egy környezettudatos szemlélet megerősítéséhez. A mai világban elengedhetetlen a környezetre gyakorolt hatások figyelembevétele a fejlesztési döntések - vagy azok mellőzése - során. A település lakóinak közös érdeke a természetes és épített környezet értékeinek megőrzése, valamint a környezet védelme a jövő generációi számára.

A településre tervezett további minőségi fejlesztések eredményeképpen a falu jövője megalapozott irányt vehet, mely az esetleges külső erőforrások igénybevételével fokozott hatásokkal képes megvalósulni. A különböző gazdasági, szociális és infrastrukturális fejlesztések mellett a lakosok mindennapi életét is át kell, hogy hassa e szemlélet, hogy a településen élőkől a kitzűött célok megvalósulásának alapjául szolgáló összetartó közösség válhasson. Királyszentistván értékeinek megőrzése, lakókörnyezet minőségi fejlesztése, gondozása kiterjed a településképre, az épített környezet karbantartására és fejlesztésére, valamint a közterületek minőségére.

3 STRATÉGIA

A stratégia a meghatározott hosszú távon elérendő jövőképen, annak megvalósítását biztosító átfogó célokon és az azokhoz kapcsolódó fejlesztési részcélokon alapszik. A részcélok nem különíthetők el élesen egymástól, egyszerre több átfogó fejlesztési célt is támogathatnak, de prioritásuk alapján tematizálhatóak, mely átfogó cél eléréséhez járulnak hozzá leginkább.

Az egyes részcélokhoz a cél elérését támogató programok, programcsomagok rendelhetők. A programok a legfontosabb településfejlesztési feladatok, tehát a feladatok tartalmi alkotóelemei. Az egyes programokhoz intézkedések, konkrét beavatkozások rendelhetők. A programok a középtávra szóló stratégia megvalósulását biztosítják.

A következő fejezet a részcélokhoz tartozó programokat, programcsomagokat és a konkrét projektelemeket (intézkedéseket, beavatkozásokat) mutatja be.

3.1 CÉLRENDSZER

Királyszentistván célrendszere a 2015 őszi elfogadott Fenntartható Fejlődési Keretrendszer¹ és annak gerincét képező célrendszer végrehajtását, azaz a világ fejlődési pályájának fenntartható irányba állítását támogatja. A keretrendszer alapjait a kiegyensúlyozott társadalmi fejlődés, a tartós gazdasági növekedés és a környezetvédelem képezik.²

Fenntartható fejlődési célok (Forrás: <https://globnev.hu/fenntarthato-fejlodesi-celok>)

A kapcsolódó cél ikonja az egyes fejlesztési célok bemutatásánál megjelenítésre kerül, amellett, hogy kifejtésre kerül a vonatkozó cél, milyen módon tudja támogatja a globális célokat.

Á1. ÉLHETŐ ÉS FENNTARTHATÓ LAKÓKÖRNYEZET KIALAKÍTÁSA

Királyszentistván alapvető szándéka, hogy fejlődése során nyugodt, csendes, falusias jellegének megtartása mellett biztosítsa a lakosság számára az élhető és fenntartható települési környezetet. Az élhetőség fogalmához számos értelmezés kapcsolódik. Jelen dokumentumban az élhetőséget, mint az ember és az őt körülvevő települési környezet viszonyát, annak minőségét értjük. Egy élhető és fenntartható lakókörnyezet kialakítása érdekében elengedhetetlen a településkép és az építészeti örökség megőrzése és fejlesztése. A fenntartható energiagazdálkodás ösztönzése szintén kulcsfontosságú, hiszen az energiahatékonysági megoldások és a megújuló energiaforrások használata hozzájárul a település hosszú távú fenntarthatóságához. Az energiatakarékos közvilágítás, az

¹ A 2012-ben megrendezett Rio+20 ENSZ konferencián született döntés alapján 2015-ben került sor a 2015 utáni Fenntartható Fejlődési Keretrendszer elfogadására.

² <https://ensz.kormany.hu/agenda-2030>

középületek korszerűsítése és a helyi napenergia-hasznosítás nemcsak környezetbarát, hanem gazdaságilag is előnyös a lakosság számára.

A közlekedési infrastruktúra fejlesztése, amely magában foglalja a biztonságos úthálózat kialakítását, a kerékpáros és gyalogos közlekedés feltételeinek javítását. Ez nemcsak a közlekedés hatékonyságát növeli, hanem csökkenti a környezeti terhelést is.

A zöldterületek és közösségi terek fejlesztése mind az ökológiai egyensúly fenntartásában, mind a lakók életminőségének javításában kiemelt szerepet játszik. A közösségi terek, parkok, és közösségi találkozóhelyek korszerűsítése, karbantartása hozzájárul a település esztétikai vonzerejéhez, miközben elősegíti a helyi közösségi élet megerősödését és az aktív szabadidő eltöltését.

E három tényező együttes megvalósítása biztosítja, hogy a település modern, fenntartható és élhető környezetet kínáljon lakói számára.

Tematikus célok:

A településkép és építészeti örökség megőrzése és fejlesztése

Közlekedési és közmű infrastruktúra javítása

Zöldterületek és közösségi terek fejlesztése

Á1.1 A településkép és építészeti örökség megőrzése és fejlesztése

Az építészeti örökség és településkép megőrzése és fejlesztése Királyszentistván jövőképeinek egyik fontos alappillére. A cél, hogy a település megtartsa sajátos karakterét, épített értékeit és falusias jellegét, miközben fokozatosan, tudatosan fejlődik. E cél megvalósítását az alábbi három tematikus cél támogatja, amelyek egymást kiegészítve járulnak hozzá az esztétikus, értékőrző és rendezett környezet kialakításához.

- **Kulturális terek fejlesztése - (Közösségi ház, Faluház, Színházterem és előterének felújítása)**

Királyszentistván egyik kiemelt célja a település középületeinek állagmegóvása, melynek részeként sor kerül a Közösségi ház, a Faluház, valamint a Színházterem és annak előterének felújítására is. Ezek az épületek nem csupán fizikai létesítmények, hanem a közösségi élet meghatározó szinterei: kulturális rendezvények, közösségformáló események és helyi kezdeményezések otthonai. A tervezett felújítás nem pusztán esztétikai megújulást jelent, hanem funkcionális és energetikai korszerűsítést is. Kiemelten fontos a Színházterem és annak előterének, valamint a hozzá tartozó vizesblokkok állagmegóvása, korszerűsítése és felújítása, hiszen ezek az épületrészek kulcsszerepet játszanak a rendezvények méltó lebonyolításában.

Emellett sor kerül a már meglévő konyhai kiszolgálóhelyiség további fejlesztésére is: a hidegburkolatok cseréje, valamint korszerű, a mai igényeknek megfelelő konyhai eszközök beszerzése is a projekt része. A fejlesztés nemcsak kényelmesebb, korszerűbb környezetet teremt a helyi közösség számára, hanem hozzájárul a település kulturális arculatának erősítéséhez is. Így a beruházás egyszerre szolgálja az épített örökség védelmét, a közösségi élet erősítését és a településkép tudatos fejlesztését.

- **Hulladékgyűjtő edények cseréje, a település területén kihelyezett fából készült elemek karbantartása**

A közterületi hulladékgyűjtők állapota, elhelyezése és megjelenése közvetlen hatással van a település arculatára. A korszerű, esztétikus és funkcionális hulladékgyűjtő edények kihelyezése nemcsak a köztér tisztaságát segíti elő, hanem a rendezett településkép érzetét is erősíti. A régi, elhasználódott edények cseréje révén egységesebb látvány alakítható ki a településen, ami pozitív benyomást kelt a lakosokban és az ide látogatókban egyaránt. Emellett a lakosság környezettudatosságát is ösztönzi, ha látható és igényes módon történik a hulladékkezelés. A hulladékgyűjtők megfelelő kialakítása hozzájárulhat a szelektív hulladékgyűjtés hatékonyságához is,

ami hosszú távon fenntarthatóbb működést eredményez. Mindezek révén a funkcionális elemként megjelenő edények a településkép rendezetté és környezetbaráttá tételének eszközeivé válnak.

A település közterületein - parkokban, játszótéren, utcán - több fából készült berendezési elem található, mint például padok, asztalok, információs táblák, virágtartók. Ezek természetes megjelenésükkel hozzájárulnak a falusias, barátságos településképhez, azonban rendszeres karbantartásuk kiemelt figyelmet igényel. A faanyag időjárásnak való kitettsége - a napsütés, a csapadék, a fagy és a hőingadozások - az eszközök állagát jelentősen befolyásolja. Ezért elengedhetetlen a felületek időszakos ellenőrzése, csiszolása, újrafestése vagy védőbevonattal való ellátása, hogy megőrizzék tartósságukat, esztétikai értéküket, és ne váljanak balesetveszélyessé.

- **Településterv készítése**

Az épített környezet fejlesztésének elengedhetetlen pillére a település szerkezeti fejlődésének átgondolása, a fejlesztési szándékok és a tervezett területhasználatok összhangjának megteremtése.

Királyszentistván területén számos fejlesztési potenciál, beépítetlen lakóterület található. Viszont a már beépített lakóterületeken túl kijelölt fejlesztési lakóterületek megtartása, újak kijelölése nem szerepel a célok között, mivel a terjeszkedés helyett a fenntartható, koncentrált növekedést részesíti előnyben az önkormányzat. A beépítetlen fejlesztési lakóterületek nagy része a meglévő használat szerint kerülnek kijelölésre. A lakóterületek fejlesztése során fontos a településképi illeszkedés, a falusias karakter, beépítési intenzitás megtartása. A település hosszú távú céljai között nem szerepel a lakóterületek a hatályos tervekben szereplő mértékű kijelölése, mivel sem a szükséges humán infrastruktúra (oktatás, egészségügy, szociális ellátás), sem a közműhálózat (víz, szennyvíz, elektromos hálózat) fejlesztése nem áll rendelkezésre ilyen mértékű növekedéshez. A növekedés kontrollált, belső tartalékokra épülő fejlesztése biztosítja a település élhetőségének és fenntarthatóságának megőrzését.

A településterv készítése továbbá lehetőséget ad arra, hogy a beépítésre szánt, de jelenleg még be nem épített tömbbelsőket beépítése átgondolt és szabályozott formában valósuljon meg (Rózsadomb, Deák Ferenc u-Széchenyi út). Az ilyen lakóterületek telekalakításának újratervezése hozzájárulhat egy egységes, funkcionálisan jól működő lakókörnyezet kialakításához. A már meglévő infrastruktúrához való kapcsolódás biztosítja, hogy a fejlesztések gördülékenyen, komolyabb beruházási igény nélkül megvalósulhassanak. A tervezés során figyelembe vehetők a közlekedési, közterületi és zöldfelületi szempontok is, ezáltal a tömbbelsőket beépítése a település szerkezetébe illeszkedő, élhető és értékálló lakókörnyezetet eredményezhet.

Királyszentistván külterületén lévő gazdasági területek ütemezett kijelölését részesíti előnyben a település. Az ütemezett beépítés biztosítja a hosszú távú fejlesztési lehetőségeket, azonban konkrét beruházás hiányában a településrendezési terv építési jogot nem keletkeztet a területen. A meglévő és tervezett gazdasági területek lakóövezetekre gyakorolt esetleges káros hatásainak mérséklése továbbra is kiemelt figyelmet igényel. Az egyik leghatékonyabb megoldás erre a célra a pufferezőként működő védő növényzónák - például véderdők - kialakítása.

A cél elérését támogató prioritások:	Intézkedési javaslatok:
Kulturális terek fejlesztése (Közösségi ház, Faluház, (Színházterem és előterének)felújítása)	<ul style="list-style-type: none"> • A Színházterem és előterének s annak vizesblokkjainak állagmegóvása, korszerűsítése, felújítása, • A már kialakított konyhai kiszolgálóhelyiség további fejlesztése a hidegburkolat felújításával és új, kornak megfelelő eszközök beszerzésével.
Hulladékgyűjtő edények cseréje, a település területén kihelyezett fából készült elemek karbantartása	<ul style="list-style-type: none"> • Elhasználódott, régi gyűjtőedények cseréje modern, esztétikus edényekre. • Egységes arculat kialakítása a hulladéktároló eszközök esetében. • Szelektív hulladékgyűjtő edények kihelyezése a köztereken (papír, műanyag, üveg). • Lakossági tájékoztató kampány indítása a helyes hulladékgyűjtésről.

	<ul style="list-style-type: none"> • Hulladékgyűjtők rendszeres karbantartásának és tisztán tartásának megszervezése • Szemétgyűjtők elhelyezésének optimalizálása forgalmas pontokon (buszmegálló, Szent István park, Leader park). • A településen kihelyezett fából készült elemek karbantartása
Településterv készítése	<ul style="list-style-type: none"> • Kijelölt lakóterületek méretének racionizálása, fejlesztési lakóterületek minimalizálása • Lakóterületi tömbbelső feltárása, megközelíthetőségének biztosítása - telekalakítási tervek készítése • Gazdasági területek differenciálása, ütemezése, távlati gazdasági területek kijelölése • Környezetkímélő funkciók előtérbe helyezése • Hiányzó közlekedési kapcsolatok megteremtése

Á1.2. Közlekedési és közmű infrastruktúra javítása

A közlekedési és közmű infrastruktúra javítása Királyszentistván hosszú távú fenntartható fejlődésének elengedhetetlen része. A korszerű, biztonságos és környezetbarát infrastruktúra nemcsak a lakosság életminőségét javítja, hanem hozzájárul a település vonzerejének növeléséhez is.

- **Út- és járdahálózat állagának megóvása, vízvezető árkok karbantartása**

A közlekedés biztonsága és kényelme szorosan összefügg az utak és járdák minőségével. Az út- és járdahálózat állagmegóvása nemcsak a balesetveszély csökkentését szolgálja, hanem hosszú távon költséghatékonyabb is, mint a teljes útfelújítás. Az utcákat szegélyező vízvezető árkok karbantartása különösen fontos a csapadékvíz elvezetése szempontjából: ha az árkok el vannak tömődve, az utak gyorsan károsodnak, és akár lakóingatlanokat is elonthat a víz. A rendszeres karbantartással megelőzhetők a komolyabb károk és költségek. A megfelelő úthálózat a gazdasági fejlődés alapja is, hiszen a jó megközelíthetőség növeli a befektetési kedvet. E cél mentén a település nemcsak biztonságosabbá, hanem vonzóbbá is válik a lakók és látogatók számára.

A csapadékvíz megfelelő elvezetése kulcsfontosságú a belterületek védelme és az ingatlanok biztonsága szempontjából. A Bendola-patak medrének rendszeres iszaptalanítása, tisztítása megelőzi a víz visszaduzzadását, amely elöntéseket okozhat. A jól működő vízvezető rendszer megvédi az utakat, járdákat, valamint a környező zöldfelületeket is a károsodástól. A megfelelő vízvezetés hozzájárul az élhetőbb, rendezettebb településképhez, és csökkenti a klímaváltozással járó szélsőséges időjárási hatásokból eredő károk esélyét. A természetes vízfolyások és az utak mentén kialakított árkok együtt segíthetik a település csatornahálózatát a hirtelen esőzések idejében a túltelítettséggel szemben. Ezért érdemes ezeket egy rendszerben kezelni és fejleszteni. Az ilyen jellegű beruházások segítik a természeti erőforrásokkal való felelős gazdálkodást, és növelik a település alkalmazkodóképességét.

- **Kerékpárút fejlesztése, napelemes világítás kiépítése**

A kerékpáros közlekedés egyre népszerűbb alternatívája az autóhasználatnak, különösen rövidebb távokon. A kerékpárút további fejlesztése nemcsak a fenntarthatóságot szolgálja, hanem hozzájárul a lakosság egészséges életmódjához és a település környezetbarát imázsának erősítéséhez. A napelemes világítás kiépítése előremutató, energiahatékony megoldás, amely éjszaka is biztonságossá teszi a kerékpározást, ráadásul működtetése nem terheli az önkormányzat költségvetését. Az ilyen

típusú beruházások hosszú távon gazdaságosak, és hozzájárulnak a település klímacéljaihoz is. A korszerű, jól megvilágított bicikliutak ösztönzik a lakosságot a kerékpáros közlekedésre, így csökkentve a forgalmat és a környezetszennyezést. A foszforeszkáló útburkolati felfestések további biztonságot nyújtanak a kerékpárosoknak, különösen alacsony fényviszonyok között, segítve az éjszakai tájékozódást és a balesetek megelőzését. A kerékpárút turisztikai vonzerőként is funkcionálhat, ha kapcsolódik a környező térségek hálózataihoz. A környező településekkel összefogva, (Versenyképes Járás Program) érdemes bizonyos területeken kerékpáros pihenőpontot, kerékpárjavító állomást kialakítani, ami szintén ösztönözheti a kerékpáros turizmus fellendülését a térségben. Ezek a modern megoldások nemcsak látványosak, hanem növelik a kerékpárút használhatóságát is minden korosztály számára.

- **Közlekedési biztonság növelése figyelemfelhívó táblákkal és eszközökkel**

A közlekedés biztonsága nemcsak az utak minőségétől függ, hanem a közlekedők tudatosságától és viselkedésétől is. A település úthálózati adottságaiból adódóan fokozott figyelmet kell fordítani a Fő utcán áthaladó forgalom sebességének csökkentésére. A figyelemfelhívó táblák, mint például a „Lassíts!” vagy a „Vigyázz, gyerekek!” feliratú eszközök a sebesség csökkentésére ösztönöznek, különösen fontos ez a Községi ház és a Szent István park környékén, illetve azokon az útszakaszokon, ahol a járda csak az út egyik oldalán kiépített. Fényjelzéssel kombinált táblák vagy dinamikus sebességkijelzők még hatékonyabbak lehetnek a közlekedési morál javításában. A fekvőrendőrök és más fizikai sebességcsökkentő eszközök szintén hozzájárulnak a balesetveszély csökkentéséhez. Az ilyen intézkedések a lakosság biztonságérzetét is növelik, ami hosszú távon a közösségi elégedettséget is erősíti.

- **Közvilágítás bővítése, energiatakarékos megoldások alkalmazása**

A megfelelő közvilágítás jelentősen növeli a közterületek használhatóságát, biztonságát és esztétikai értékét, különösen a téli hónapokban és a korai esti órákban. A közvilágítás bővítése lehetővé teszi, hogy a település kevésbé frekvenciált részei is jól megközelíthetők, biztonságosak legyenek. Az energiatakarékos világítótestek, különösen a LED-technológia vagy a napelemes megoldások, nemcsak környezetbarátok, hanem hosszú távon költséghatékonyak is. Ezek az eszközök minimális karbantartást igényelnek, és az önkormányzat energiafogyasztását is jelentősen csökkentik. Az energiatudatos beruházások azt is jelzik, hogy a településvezetés elkötelezett a fenntartható fejlődés iránt. A korszerű közvilágítás emellett hozzájárul a településkép modernizálásához is.

- **Közlekedési kapcsolatok hiányosságainak pótlása**

A közlekedési kapcsolatok hiányosságainak pótlása Királyszentistván számára kulcsfontosságú a település fejlődése szempontjából. A Rózsadomb utca és a Malomvölgyi út közötti összeköttetés létrehozása javítaná a település északi lakóterületeinek elérhetőségét, a lakosok számára kényelmesebb és gyorsabb közlekedési lehetőséget biztosítana. Ezen kívül a Malomvölgyi út és az északi kertés mezőgazdasági területek közötti kapcsolat kiépítése elősegítené a kertés mezőgazdasági területek hozzáférését, a terület újbóli kihasználását. A szabályozási terv felülvizsgálata során a tervezett lakóutak szabályozási szélességének felülvizsgálatára szintén sort kell keríteni. A tervezett útvonalak figyelembevételével, a fenntarthatóságra és a közlekedési biztonságra is figyelmet kell fordítani, hogy a beruházások hosszú távon is hatékonyak és biztonságosak legyenek.

A cél elérését támogató prioritások:	Intézkedési javaslatok:
Út- és járdahálózat állagának megóvása, vízelvezető árkok karbantartása	<ul style="list-style-type: none"> • Az út- és járdahálózat rendszeres állagmegóvása és karbantartása • A vízelvezető árkok rendszeres tisztítása és karbantartása az elöntések megelőzése érdekében • A vízelvezető árkok fejlesztése, ígén esetén továbbiak kialakítása • Belterületi csapadékvíz-elvezetés fejlesztése, kiemelt figyelmet fordítva a Bendola-patak medertisztítására
Kerékpárút fejlesztése, napelemes világítás kiépítése	<ul style="list-style-type: none"> • A kerékpárút mentén a megvilágítást kialakítani napelemes lámpatestekkel,

	<ul style="list-style-type: none"> • Foszforeszkáló útburkolati felfestésekkel segíteni a hatékonyabb és balesetmentes közlekedést. • Kerékpáros pihenőpont és javítóállomás kialakítása • Együttműködés a környező településekkel (Versenyképes Járás Program)
Közlekedési biztonság növelése figyelemfelhívó táblákkal és eszközökkel	<ul style="list-style-type: none"> • Figyelemfelhívó közlekedési táblák kihelyezése (pl. „Lassíts!”, „Vigyázz, gyerekek!”) • Fényjelzéssel kombinált táblák és dinamikus sebességkijelzők telepítése • Fekvőrendőrök és más fizikai sebességcsökkentő eszközök létesítése a forgalmasabb útszakaszok közelében • Közlekedésbiztonság ismertetésére irányuló programok különböző korosztályok számára
Közvilágítás bővítése, energiatakarékos megoldások alkalmazása	<ul style="list-style-type: none"> • Közvilágítás bővítése a jelenleg kevésbé megvilágított területeken • LED-technológiájú vagy napelemes világítótestek alkalmazása • Energiatakarékos, fenntartható világítási megoldások telepítése a költséghatékonyság jegyében
Közlekedési kapcsolatok hiányosságainak pótlása	<ul style="list-style-type: none"> • Új út kialakítása a Rózsadomb utca és a Malomvölgyi út között • Összekötő út létesítése a Malomvölgyi út és az északi kertés mezőgazdasági területek között • A szabályozási terv felülvizsgálata • Lakossági egyeztetés és igényfelmérés a közlekedési fejlesztések tervezési szakaszában

Á1.3. . Zöldterületek és közösségi terek fejlesztése

A **zöldterületek és közösségi terek fejlesztése** alapvető fontosságú a település lakóinak életminőségének javításában, hiszen a közösségi terek nemcsak a pihenést és szórakozást szolgálják, hanem hozzájárulnak a település esztétikai értékeinek növeléséhez is. Az alábbi két tematikus cél együtt segíti elő a zöldterületek és közösségi terek fejlesztését, biztosítva, hogy a lakosság számára egyre vonzóbb és funkcionálisabb közösségi helyek legyenek elérhetőek.

- **Szent István Park fejlesztése, virágosítása, zöldesítése**

A Szent István Park fejlesztése és zöldesítése hozzájárul a település központjának esztétikai és funkcionális javításához. A park zöldfelületeinek bővítése és virágosítása nemcsak a környezetet teszi szebbé, hanem javítja a levegő minőségét, segít a csapadékvíz visszatartásában, ezzel támogatva a fenntarthatóságot és a közösség egészségét. Ezzel a beruházással nemcsak egy zöldebb, vonzóbb közterület alakulhat ki, hanem lehetőség nyílik a helyi közösség számára egy olyan helyszín biztosítására, ahol szórakozhatnak, kikapcsolódhatnak és találkozhatnak.

A park hátsó bejáratának korszerűsítése fontos eleme a fejlesztésnek, amely javítja a megközelíthetőséget és növeli a látogatók kényelmét. További jelentős előrelépést jelenthet a park

területén található épület önkormányzati tulajdonba vétele és felújítása, amely új funkciók elhelyezésére és közösségi használatra is lehetőséget teremthet.

A parkban található szabadtéri színpad is külön figyelmet érdemel: a nézőtér korszerűsítése a célkitűzések közé tartozik, mely a rendezvények minőségének javítását, a látogatók kényelmét és a kulturális programok színvonalának emelését is szolgálja. A fejlesztések révén a park még inkább közösségi központtá válhat, ahol a kulturális események, közösségi rendezvények és szabadtéri programok méltó környezetben valósulhatnak meg.

- **Játszótér bővítése, pumpapálya építése, kondieszközök telepítése**

A játszótér bővítése és a szabadtéri edzőgépek, kondieszközök telepítése a családok számára kínál új lehetőségeket a közösségi szórakozásra. A pumpapálya (Pump track) kiépítése különösen népszerű lehet a gyermekek és a fiatalok körében, mivel lehetőséget biztosít a biciklizés, görkorcsolyázás vagy akár gördeszkázás biztonságos gyakorlására. A kondieszközök telepítése a felnőttek számára biztosít mozgási lehetőséget, elősegítve a fizikai aktivitást és az egészséges életmódot. Ezáltal a játszótér nemcsak a gyermekek, hanem az egész család számára egy vonzó, egészséges pihenőhely lehet. Ezen kívül a homokozó fejlesztésével és napvitorla árnyékolás kiépítésével biztosítható, hogy a kicsik biztonságosan játszassanak a nyári melegben is, miközben az árnyékolás kellemes pihenőhelyet biztosít a szülők és a gyerekek számára. Az árnyékolás nemcsak a kicsik biztonságos játékát szolgálja, hanem segít elkerülni a napszúrást és más, a meleg időjárásból adódó problémákat.

E célok megvalósítása lehetővé teszi a közösségi tér sokoldalú használatát, növelve a Szent István Park és a játszótér látogatottságát. Az ilyen típusú fejlesztések segítenek a lakosság közösségi élményének növelésében, miközben a helyi közösség számára fontos, fenntartható pihenési és szórakozási lehetőséget kínálnak.

- **Település egész területén zöldesítés - (Fásítás, virágosítás, „Újszülöttek tiszteletére” kovácsoltvas „életfa” létrehozása)**

A zöldfelületek esztétikai és ökológiai szerepe kiemelkedő jelentőségű a településkép formálásában. A fásítás és virágosítás hozzájárul a közterek barátságosabbá, otthonosabbá tételéhez, miközben növeli a természet közelségét a lakók mindennapjaiban. Ezek a zöld elemek nemcsak látványban gazdagítják a települést, hanem javítják a levegő minőségét, mérséklik a nyári hőhatásokat, és élőhelyet nyújtanak a helyi élővilágnak is. A kovácsoltvasból készült „Életfa” szimbolikus értéket hordoz: erősíti a helyi közösséghez való kötődést, és méltó módon jeleníti meg az ember és a természet kapcsolatát a falu közterületén. A tartós, műves kivitelezésű alkotás nemcsak esztétikai értéket képvisel, hanem érzelmi jelentőséggel is bír. Ez a kezdeményezés hosszú távon hozzájárul a település identitásának erősödéséhez, és egyben jelképe lehet a közösségi összetartozásnak.

A „Virágzó Királyszentistván” virágosítási verseny remek lehetőség arra, hogy szebbé, barátságosabbá és élhetőbbé váljon Királyszentistván. A gondosan ápolt kertek nemcsak örömet hoznak a tulajdonosaiknak, hanem a járókelők napját is megszínesítik. Az ilyen típusú beruházások az épített környezetet is kiegészítik, ezáltal a településkép harmonikusabbá válik.

A cél elérését támogató prioritások:	Intézkedési javaslatok:
<p style="text-align: center;">Szent István Park fejlesztése, virágosítása, zöldesítése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A park zöldfelületének bővítése és fenntartása • Virágágyások és dísznövények telepítése a park esztétikai értékének növelésére • Fák ültetése a levegőminőség javítása és árnyékolás biztosítása érdekében • Pihenőpadok, ülőhelyek kialakítása a rekreációs funkció erősítésére • A park rendszeres karbantartása, fenntartható fenntartási gyakorlatok bevezetése • Szent István Part hátsó bejáratának korszerűsítése • A területén található épület megvásárlása, hasznosítása • Helyiek bevonása a park növényesítésébe

<p>Játszótér bővítése, pumpapálya építése, kondieszközök telepítése</p>	<ul style="list-style-type: none">• A meglévő homokozó felújítása és korszerűsítése• Napvitorlás árnyékolás kialakítása a homokozó és játszóeszközök felett• Pumpapálya építése gyermekek és fiatalok számára kerékpáros, görkorcsolyás, gördeszkás használatra• Kültéri felnőtt fitneszpark kialakítása (húzódkodó, haspad, lépegető stb.)• Az eszközök mellé használati útmutatók és piktogramok kihelyezése
<p>Település egész területén zöldesítés (Fásítás, virágosítás, „Újszülöttek tiszteletére” életfa létrehozása)</p>	<ul style="list-style-type: none">• Fák, cserjék és virágos növények telepítése közterületeken és utak mentén.• Zöldterület-gondozási program kialakítása és karbantartás biztosítása.• „Életfa” ünnepség megszervezése minden újszülött tiszteletére (Kovácsoltfa „elültetése”, közösségi esemény megszervezése).• Községi virágültetési program szervezése (lakosok, diákok bevonásával).• Környezetbarát öntözőrendszerek telepítése.• „Virágzó Királyszentistván” virágosítási verseny a lakosok között (legszebb kert, legvirágosabb utca)

Á2. TÁRSADALMI AKTIVITÁS ERŐSÍTÉSE

Királyszentistván második átfogó célja a társadalmi aktivitás erősítése, amely három tematikus cél megvalósításával érhető el.

Az első cél az összetartó közösség megteremtése, amely kulcsfontosságú a település közösségi életének gazdagításában. A közösségi programok és kulturális események lehetőséget adnak a lakosok számára a találkozásra, az együttműködésre, ami elősegíti az aktív állampolgári szerepvállalást. Az összetartó közösség erősíti a helyi identitást és növeli a lakosság részvételét a közéletben. Az aktív közösségek jobban reagálnak a kihívásokra, könnyebben mozgósíthatók egy-egy fejlesztés vagy társadalmi ügy mentén.

A második tematikus cél az esélyteremtés és az életminőség javítása a jövő generációi számára, amely lehetőséget biztosít a fiatalabb korosztály fejlődésére. Az esélyteremtő kezdeményezések, mint az ösztöndíjprogramok vagy a közösségi szolgálat, a fiatalok helyben maradását és hosszú távú elköteleződését is támogatják. Ezáltal motiváltabb, tudatosabb és elkötelezettebb közösség jön létre.

A harmadik cél a fenntartható, biztonságos és környezettudatos település kialakítása, amely hozzájárul egy olyan lakókörnyezet megteremtéséhez, ahol az emberek szívesen élnek és aktívan részt vesznek a közös ügyek alakításában. A környezettudatosságra nevelés és a biztonságos lakókörnyezet nemcsak az életminőséget javítja, hanem példát is mutat a jövő generációinak. A környezettudatos és esztétikus településkép növeli az itt élők elégedettségét és a betelepülési kedvet is.

Mindezek eredményeként Királyszenstistván egy olyan településsé válhat, ahol az egyének nemcsak jól érzik magukat, hanem aktív résztvevői is a közösség életének és jövőjének alakításának.

Tematikus célok:

Összetartó közösség megteremtése

Esélyteremtés és életminőség javítása a jövő generációi számára

Fenntartható, biztonságos és környezettudatos település kialakítása

Á2.1. Összetartó közösség megteremtése

- **Kulturális és közösségi programok szervezése**

A kulturális és közösségi programok szervezése nemcsak a lakosság életminőségét javítja, hanem hozzájárul a gazdaság élénkítéséhez is. A rendezvények - legyenek azok falunapok, kézműves vásárok vagy helyi hagyományokat ápoló események - bevonják a helyi vállalkozókat, szolgáltatókat. Emellett a programok turisztikai vonzerőt is jelenthetnek, így hosszú távon hozzájárulhatnak a szelíd turizmus fejlesztéséhez. Az élénk közösségi élet a betelepülési kedvet is növeli, ami új fogyasztói és vállalkozói rétegek megjelenését vonhatja maga után. A kulturális események során kialakuló kapcsolatok erősítik a helyi összetartást, illetve ezek a programok alkalmat adnak a helyi termékek, kézművesek, gasztronómiai kínálat bemutatására is.

- **Nemzeti ünnepekről való méltó megemlékezés és hagyományos programok szervezése**

A nemzeti ünnepeinkhez kapcsolódó programok szervezése nemcsak a közösségi identitást erősíti, hanem kulturális értéket is képvisel, ami turisztikai és gazdasági potenciált is hordoz. Az ilyen események köré szintén szerveződhetnek helyi vásárok, kézműves bemutatók, gasztronómiai programok, amelyek ösztönzik a helyi szolgáltatások igénybevételét. A helyi vállalkozók, termelők, vendéglátók aktívan bekapcsolódhatnak ezekbe a rendezvényekbe, ami közvetlen gazdasági hasznot eredményez. Emellett az ünnepekhez kötődő közös élmények növelik a társadalmi kohéziót, ami

hosszú távon egy stabilabb, együttműködőbb települési légkört biztosít. A hagyományok ápolása és továbbadása elősegíti az értékmegőrzést, továbbá az ilyen jellegű események akár munkahelyteremtő pályázatok vagy rendezvényszervező tevékenységek alapját is képezhetik. A programok megszervezésében a helyi civilek, idősek és diákok is kivehetik a részüket, ezzel is erősítve a lakosok összetartozását.

A „Királyszentistván története képekben” című kötet kiadása különösen fontos szerepet játszik a település múltjának megismertetésében, hiszen a helyi történelem és hagyományok ápolása szoros kapcsolatban áll a nemzeti ünnepek méltó megünneplésével. A könyv segíthet abban, hogy a közösség tagjai, valamint a látogatók jobban megismerjék a település kultúráját, történelmét, amely alapot adhat a jövőbeli ünnepi rendezvényekhez, kiállításokhoz és egyéb kulturális eseményekhez. Királyszentistván történelmi hagyományainak fenntartása mellett érdemes új tradíciókat is kialakítani, hogy az újabb generációk és frissen beköltözöttek ilyen módon is kapcsolódhassanak a lakóközösséghez.

• **Királyszentistváni diákok részére a kötelező közösségi munka lehetőségének biztosítása**

A diákok számára biztosított közösségi munka nemcsak kötelező tanulmányi követelmény, hanem lehetőség is a társadalmi felelősségvállalás és helyi kötődés erősítésére. A közösségi szolgálat során a fiatalok betekintést nyerhetnek az önkormányzati működésbe, a civil szervezetek tevékenységébe vagy akár a helyi vállalkozások életébe. Ez a fajta tapasztalatszerzés segíthet a pályaválasztásban, ösztönözheti az önkéntességet, és megalapozhatja a későbbi helyi munkavállalást is. A fiatalok bekapcsolódása a helyi közösségi életbe erősíti az identitástudatukat, és segít megteremteni azt a generációs hidat, amely a település fenntartható fejlődéséhez elengedhetetlen. A település így egy olyan megtartó közeggé válhat, ahol a fiatalok nemcsak felnőnek, hanem újfajta tapasztalatokat is szereznek.

A cél elérését támogató prioritások:	Intézkedési javaslatok:
Kulturális és közösségi programok szervezése	<ul style="list-style-type: none"> • Éves rendezvénynaptár összeállítása (pl. falunap, kézműves vásár, hagyományőrző programok, sportnapok) • Helyi vállalkozók, kézművesek, termelők aktív bevonása a programokba • Rendezvényhelyszínek fejlesztése (pl. sátor, színpad, technika biztosítása) • Turisztikai marketingkampány indítása a programok népszerűsítésére • Községi terek karbantartása a kulturális eseményekhez • Helyi civilek, idősek, diákok bevonása a programok szervezésébe
Nemzeti ünnepek és hagyományőrzés	<ul style="list-style-type: none"> • Március 15., Augusztus 20., Október 23. programok méltó megszervezése (Ünnepi műsorok, koszorúzások rendszeresítés) • Kézműves vásárok, gasztronómiai programok integrálása az ünnepekhez • Hagyományőrző csoportok, kórusok, helyi előadók bevonása • „Királyszentistván története képekben” című kötet kiadása
Királyszentistváni diákok részére a kötelező közösségi munka lehetőségének biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> • Együttműködések kialakítása a településen élő diákokkal • Községi szolgálati helyszínek biztosítása (pl. könyvtár, faluház, önkormányzat, rendezvények) • Diákmentor program indítása

Á2.2. Esélyteremtés és életminőség javítása a jövő generációi számára

- **Bursa Hungarica ösztöndíjrendszerhez és az Arany János Tehetséggondozó Programhoz való csatlakozás biztosítása**

A tehetséggondozás és a felsőoktatási tanulmányok támogatása közvetlenül hat a jövő helyi szakember-állományának kialakítására. A Bursa Hungarica ösztöndíjrendszer és az Arany János Program lehetőséget teremt a hátrányos helyzetű, ám tehetséges fiatalok számára, hogy megfelelő végzettséget szerezzenek. Ez hosszú távon növeli a helyi foglalkoztathatóságot, és elősegíti a fiatalok visszatérését, letelepedését a településen. A jól képzett munkaerő jelenléte pedig elengedhetetlen a gazdaság fejlődéséhez és a munkahelyteremtéshez. Emellett ezek a programok hozzájárulnak a társadalmi mobilitáshoz, és csökkentik az esélyegyenlőtlenséget, ami stabilabb közösségi alapot teremt. A tanulmányaik során támogatott fiatalok gyakran erősebben kötődnek szülőfalujukhoz, és nagyobb eséllyel térnek vissza, hogy tudásukat ott kamatoztassák.

- **Egészségfejlesztés és prevenció programok**

Az önkormányzat által biztosított egészségügyi szűrővizsgálatok, prevenció programok, valamint az egészségtudatos életmódot támogató kezdeményezések hosszú távon csökkentik a lakosok egészségügyi kiadásait, növelik a munkavállalók aktivitását és életminőségét. Ezek a programok hozzájárulnak a lakosság tájékozottságához, és elősegítik a tudatos egészségmegőrzést, ami különösen fontos a kis közösségek esetében. Az egészségfejlesztés erősíti a társadalmi felelősségvállalást és az önkormányzat iránti bizalmat is. Egészségnapok, sportnapok rendezésével, információs kiskönyvek kiadásával a lakosok tudatos egészségjavítása tovább segíthető.

- **Szelíd turizmus népszerűsítése és infrastruktúrájának fejlesztése**

A szelíd turizmus, vagy más néven fenntartható turizmus, olyan tevékenységeket foglal magában, amelyek tiszteletben tartják a természeti és kulturális értékeket, miközben élményt és kikapcsolódást nyújtanak a látogatóknak. Ennek érdekében fontos a természetközeli, gyalogos és kerékpáros turizmus fejlesztése, például túraútvonalak kijelölése, tájékoztató táblák elhelyezése és pihenőhelyek kialakítása.

A helyi természeti értékek - például erdők, patakpartok, mezők - bemutatására alkalmas tematikus tanösvények, kilátópontok, madármegfigyelő helyek kialakítása, egyedi tájértékek feltérképezése, vonzó célponttá teheti a települést a természetkedvelő látogatók számára. A szelíd turizmus előnye, hogy nem igényel nagyléptékű beruházásokat, mégis erősíti a közösségi identitást, és lehetőséget biztosít a helyiek bevonására - például szálláshelyek, vendéglátás vagy programszervezés révén.

A turizmus ilyen formája segít a helyi környezet megőrzésében is, hiszen előtérbe helyezi a fenntarthatóságot és a környezettudatosságot. Ehhez azonban elengedhetetlen a megfelelő infrastruktúra: kerékpártárolók, információs pontok, korszerű illemhelyek, szelektív hulladékgyűjtők és akár elektromos töltőpontok kialakítása. A digitális térben való megjelenés, például egy turisztikai honlap is támogathatja a helyi értékek láthatóvá tételét.

A természeti értékek megfelelő állapotban való megtartása, bemutatás érdekében érdemes együttműködni civil szervezetekkel és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság szakembereivel. Így biztosítható az értékek fenntartható védelme.

A cél elérését támogató
prioritások:

Intézkedési javaslatok:

<p>Bursa Hungarica és Arany János Programhoz való csatlakozás</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az önkormányzat csatlakozásának előkészítése és lebonyolítása • A pályázati lehetőségek népszerűsítése a fiatalok körében • Tanulmányi ösztöndíj-alap létrehozása helyi támogatásokkal • Kapcsolattartás a programkoordinátorokkal és mentorokkal
<p>Egészségfejlesztés és prevenció programok</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Évi rendszerességgel szűrővizsgálati napok szervezése (szemészet, vércukor, vérnyomás stb.) • Egészségnapok, életmód-tanácsadások, sportprogramok szervezése • Együttműködések kialakítása egészségügyi szolgáltatókkal (pl. háziorvos, védőnő, mobil szűrőállomás) <p>Információs kampányok, tájékoztatók a lakosság számára az egészséges életmódról</p>
<p>Szelíd turizmus népszerűsítése és infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Túra- és tanösvények kialakítása, fejlesztése (tematikus útvonalak, tájékoztató táblák, illemhelyek, pihenőhelyek) • Egyedi tájértékek feltérképezése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság segítségével • Gyalogos és kerékpáros turizmus támogatása (kerékpártárolók, szervízpontok) • Természeti látványosságok népszerűsítése (Királyszentistván története képekben” című kötet kiadása, Madármegfigyelő pontok, kilátók, panorámapontok) • Digitális jelenlét (turisztikai honlap, térképek, programajánlók, szálláshelyekkel)

Á2.3. Fenntartható, biztonságos és környezettudatos település kialakítása

- **Együttműködés a rendőrséggel és a helyi polgárőr egyesülettel, civil szervezetekkel, egyházakkal**

Az önkormányzat által kezdeményezett és fenntartott együttműködés a rendvédelmi szervekkel és a civil közösségekkel egy olyan szociális és közbiztonsági hálót alakít ki, amely ösztönzi a vállalkozások megtelepedését és a lakosok bizalmát. Az együttműködés révén nemcsak a település lakói érzik magukat biztonságban, hanem a helyi események, rendezvények is gördülékenyebben, biztonságosabb keretek között valósulhatnak meg. Az egyházakkal és civil szervezetekkel való kapcsolat révén erősödik a társadalmi kohézió, ami elősegíti a közös projektek létrejöttét, gazdasági és szociális értelemben egyaránt. Az ilyen együttműködések szilárd alapot képeznek a hosszú távú fejlesztésekhez, valamint a fenntarthatóságot szolgáló közös szemlélet kialakításához.

- **Szelektív hulladékgyűjtés ösztönzése**

A hulladékgazdálkodás hatékonysága szorosan összefügg a megfelelő infrastruktúrával, ezért alapvető fontosságú, hogy a település korszerű, jól azonosítható és esztétikus gyűjtőedényekkel rendelkezzen. A közterületi hulladékgyűjtők cseréje nemcsak funkcionális javulást hoz, hanem vizuálisan is hozzájárul egy tisztább, rendezettebb településképhez. A jól kihelyezett és megfelelő információval

ellátott edények ösztönözhetik a lakosokat a szelektív gyűjtésre, különösen, ha ehhez egyértelmű tájékoztató kampány is kapcsolódik. A helyes hulladékkezelés elterjedésével csökken a háztartási hulladék mennyisége, ezáltal pedig kisebb terhet jelent a település hulladékgazdálkodási rendszerére is.

- **Szemléletformáló programok szervezése a környezetvédelem és hulladékcsökkentés témakörében**

A település vezetése programokkal hozzájárulhat ahhoz, hogy a környezettudatosság beépüljön a mindennapi gondolkodásba és döntéshozatalba. Interaktív foglalkozások edukációs kampányok, lakossági fórumok, tematikus falunapok és újrahasznosítási versenyek mind-mind hatékony eszközei lehetnek ennek. Külön figyelmet érdemel a gyerekek és fiatalok bevonása, hiszen az ő környezettudatos nevelésük hosszú távon meghatározhatja a település ökológiai lábnyomát. Az ilyen jellegű közösségi aktivitások egyben közösségépítő hatásúak is, hiszen összekapcsolják a lakosokat egy közös cél mentén. A szemléletformáló programok támogatják azt a hosszú távú célt, hogy Királyszentistván ne csak szép és rendezett legyen, hanem példamutató is a fenntarthatóság terén. A településen hulladék-, és szennyvízkezelő üzem is működik. Érdemes együttműködést kezdeményezni az üzemek üzemeltetőivel annak érdekében, hogy a lakosok, kiemeltképpen a fiatalok megismerhessék a ezek működését és a szennyezés hatásait a környezetre. Így az üzemeltetőkkel együtt is lehetővé válik a helyiek szemléletformálása.

A cél elérését támogató prioritások:	Intézkedési javaslatok:
<p>Együttműködés a rendőrséggel, polgárőrséggel, civil szervezetekkel, egyházakkal</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Havi vagy negyedéves egyeztetések szervezése a partnerszervezetekkel • Közös rendezvények, fórumok, bűnmegelőzési programok lebonyolítása • Civil szervezetek támogatása (pl. pályázati lehetőségek, infrastruktúra) • Az egyházak bevonása közösségi és kulturális programokba
<p>Szelektív hulladékgyűjtés ösztönzése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Korszerű, jól azonosítható és egységes megjelenésű szelektív hulladékgyűjtő edények beszerzése • A gyűjtőedények rendszeres karbantartása és cseréje, ha szükséges • Új hulladékgyűjtő pontok kijelölése forgalmas helyeken (pl. parkok, játszóterek, közintézmények környezete) • Piktogramokkal és színezéssel ellátott edények alkalmazása a könnyebb eligazodás érdekében
<p>Szemléletformáló programok szervezése a környezetvédelem és hulladékcsökkentés témakörében</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lakossághoz eljuttatott információs anyagok, szórólapok, plakátok, online posztok • A hulladékgyűjtési szabályokról készült egyszerű, vizuális útmutatók terjesztése • Környezetvédelmi tematikájú gyerek foglalkozások, versenyek, projektnapok szervezése • Környezetvédelmi előadások, lakossági fórumok, filmvetítések • "Zöld falunap" vagy "Fenntarthatóság hete" program bevezetése évente • Diákok közösségi szolgálatának összekapcsolása környezetvédelmi feladatokkal (pl. szemétszedés, plakátkészítés, komposztálás) • Hulladékcsökkentési és újrahasznosítási versenyek meghirdetése (pl. „Legzöldebb utca” vagy „Hulladékmentes háztartás” verseny) • Lakossági közösségi takarítási akciók, „Tisztítsuk meg együtt!” program

- Díjazási rendszer kialakítása a példamutató háztartások vagy közösségek számára
- Együttműködés a településen üzemelő szennyvíz és hulladékkezelő társaságokkal

Á3. INNOVATÍV ÖNKORMÁNYZAT MŰKÖDTETÉSE

Királyszentistván harmadik átfogó célja az innovatív önkormányzat működtetése, amely két fontos tematikus cél megvalósításán alapul. Az első cél, az **aktív, együttműködő önkormányzat működtetése**, a helyi közösség és a településvezetés közötti folyamatos párbeszédre épít. Az önkormányzatnak nemcsak a lakosság érdekeit kell képviselnie, hanem aktívan együtt kell működnie a helyi civil szervezetekkel, vállalkozásokkal és egyéb intézményekkel is. Ez a folyamatos együttműködés biztosítja, hogy minden fontos döntés a közösség igényeihez igazodjon, és az önkormányzat munkája hatékony és eredményes legyen.

Az innovatív önkormányzat működtetése a modern technológiák és digitális megoldások alkalmazásával is elősegíthető. A helyi adminisztráció digitális fejlesztései, mint például az online ügyintézés lehetősége, egyszerűsítik a lakosok számára a közszolgáltatások elérhetőségét, növelve ezzel a szolgáltatások hatékonyságát. A közösségi és információs platformok használata pedig lehetővé teszi a lakosság számára, hogy aktívan részt vegyenek a települési döntésekben. Az önkormányzatnak fontos szerepe van abban is, hogy ösztönözze a környezeti és társadalmi szempontból fenntartható projekteket, amelyek nemcsak a gazdaságot, hanem a közösség jólétét is segítik.

A második tematikus cél, a **fenntartható gazdasági fejlődés és munkahelyteremtés**, az önkormányzat gazdasági szerepvállalásának kulcsfontosságú eleme. Az önkormányzatnak olyan fejlesztési programokat kell indítania, amelyek a helyi gazdaságot erősítik és munkahelyeket teremtenek. A fenntartható gazdaságra építve, olyan vállalkozásokat támogathat, amelyek hosszú távon hozzájárulnak a település gazdasági stabilitásához. Az önkormányzat szerepe nemcsak a gazdaság fejlesztésében rejlik, hanem abban is, hogy elősegítse az új munkahelyek kialakulását, különösen fiatalok és a közösség hátrányos helyzetű csoportjainak számára. Ennek érdekében a település lehetőséget adhat a helyi vállalkozások számára, hogy bővítsék tevékenységüket, támogatva őket pályázatokkal és adókedvezményekkel.

A két tematikus cél összehangolt megvalósítása biztosítja, hogy Királyszentistván önkormányzata a jövőben képes lesz dinamikus és innovatív módon reagálni a változó gazdasági, társadalmi és környezeti kihívásokra. Az aktív, együttműködő önkormányzati működés lehetővé teszi, hogy minden települési projekt közösen, a lakosság érdekeit szem előtt tartva valósuljon meg, míg a fenntartható gazdasági fejlődés biztosítja a település stabil jövőjét.

Tematikus célok:

- Aktív, együttműködő önkormányzat működtetése
- Fenntartható gazdasági fejlődés és munkahelyteremtés

Á3.1. Aktív, együttműködő önkormányzat működtetése

Királyszentistván számára az „Aktív, együttműködő önkormányzat működtetése” egy olyan átfogó cél, amely a település vezetésének nyitottságát, elérhetőségét és partnerségre való törekvését fejezi ki. Ennek elérése három, egymással szorosan összefüggő tematikus cél mentén valósítható meg.

- Folyamatos együttműködés a vállalkozásokkal, civil szervezetekkel, egyházakkal

A helyi közösségi szereplőkkel való rendszeres és aktív kapcsolat kiépítése elengedhetetlen egy együttműködésre épülő önkormányzati működéshez. A vállalkozások bevonása segítheti a gazdasági

fejlesztések tervezését, és lehetőséget teremthet közös projektek megvalósítására. A civil szervezetek és egyházak közösségi szerepe erősíti a társadalmi kohéziót, valamint lehetőséget nyújt az önkormányzat számára, hogy közvetlenül hallja meg a lakosság igényeit. Az ilyen együttműködések révén nőhet az önkormányzat hitelessége és elfogadottsága. A partnerségi alapú működés javítja a döntéshozatal átláthatóságát, valamint elősegíti a helyi érdekek érvényesítését is. Az együttműködés továbbá alapot teremthet pályázati konzorciumok, fejlesztési programok sikeres lebonyolításához.

- **Nyitott ügyfélközpontú közszolgálat**

Egy nyitott, barátságos és hatékony ügyfélszolgálat az önkormányzat lakossággal való kapcsolatának egyik alappillére. Az ügyfélbarát működés során a lakosok gyors, pontos és segítőkész tájékoztatást kapnak, ami erősíti a bizalmat a helyi közigazgatással szemben. Ennek megvalósítása érdekében fontos a hivatal dolgozóinak képzése, az információs csatornák fejlesztése (pl. korszerű honlap, digitális ügyintézési lehetőségek), valamint az ügyfélfogadási idők lakossági igényekhez való igazítása. Ezzel egyidőben gondoskodni kell lakosság digitális felzárkóztatásáról is. Érdemes segíteni az időskorú lakókat bevonni a digitalizációba, ezzel is gyorsítva az önkormányzati ügyintézés. Az ügyfélközpontúság erősíti a közösséghez való tartozás érzését, és motiválhatja a lakosokat abban is, hogy aktívan részt vegyenek a település ügyeiben. A hatékony kommunikáció és az átlátható működés csökkenti a félreértéseket, javítja a közhangulatot és növeli az önkormányzatba vetett bizalmat. Mindez hozzájárul egy közösségbarát, modern önkormányzati működés kialakításához.

- **Közigazgatási feladatok és szolgáltatások fejlesztése, hatékonyságának növelése**

Az önkormányzat működési hatékonyságának növelése alapvető feltétele a jó minőségű közszolgáltatások biztosításának. A közigazgatási feladatok átlátható, gördülékeny ellátása nemcsak a lakosság elégedettségét növeli, hanem hozzájárul a döntéshozatali folyamatok megalapozottságához is. Ehhez szükséges lehet az adminisztratív folyamatok egyszerűsítése, a digitális technológiák bevezetése és a munkatársak folyamatos szakmai fejlesztése. A fejlesztett szolgáltatások - például hatékonyabb engedélyezési eljárások vagy gyorsabb ügyintézés - hozzájárulnak a település versenyképességéhez, és segíthetik a befektetők, vállalkozások letelepedését is. Az automatizálás és digitalizáció révén csökken az adminisztratív teher, felszabadulhatnak erőforrások, amelyeket a stratégiai célokra lehet fordítani. Összességében a hatékony közigazgatás megbízható alapot teremt egy jól működő, partnerségen alapuló önkormányzat számára.

Ez a három tematikus cél együttesen biztosítja, hogy Királyszentistván önkormányzata valóban nyitott, együttműködésre építő és szolgáltató szemléletű legyen - amely nemcsak irányít, hanem aktív része is a közösségi életnek.

A cél elérését támogató prioritások:	Intézkedési javaslatok:
<p style="text-align: center;">Folyamatos együttműködés a vállalkozásokkal, civil szervezetekkel és egyházakkal</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Havi vagy negyedéves konzultációk szervezése a helyi vállalkozók, civil szervezetek és egyházak képviselőivel • Partnerségi fórum létrehozása az együttműködések rendszeres koordinálására • Közös projektek tervezése és lebonyolítása civil és gazdasági szereplőkkel • Igényfelmérő kérdőívek rendszeres alkalmazása a lakosság és közösségi szereplők bevonásával • Pályázati konzorciumok létrehozása önkormányzat-civil-vállalkozói együttműködésben
<p style="text-align: center;">Nyitott, ügyfélközpontú közszolgálat kialakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ügyfélszolgálati munkatársak rendszeres képzése kommunikáció és digitális kompetenciák terén • Korszerű, mobilbarát önkormányzati honlap fejlesztése, friss információkkal és letölthető űrlapokkal • Online ügyintézés lehetőségeinek bővítése, pl. időpontfoglalás, űrlapbeküldés, tájékoztatás • Lakossági igényekhez igazított ügyfélfogadási idő bevezetése

	<ul style="list-style-type: none"> • Ügyfélelégedettségi kérdőív bevezetése és a visszajelzések alapján történő fejlesztés • Lakosság digitális ismereteinek fejlesztése
Közigazgatási feladatok és szolgáltatások hatékonyságának növelése	<ul style="list-style-type: none"> • Adminisztratív folyamatok egyszerűsítése, átlátható eljárásrendek kidolgozása • Digitális technológiák és szoftverek bevezetése (iratkezelés, elektronikus engedélyeztetés stb.) • Dolgozók folyamatos szakmai továbbképzése (pl. pályázatkezelés, adatvédelem, digitalizáció) • Belső kommunikáció és feladatmegosztás hatékonyságának javítása • Teljesítménymérési rendszer kialakítása a szolgáltatások minőségének nyomon követésére

Á3.2. Fenntartható gazdasági fejlődés és munkahelyteremtés

A „Fenntartható gazdasági fejlődés és munkahelyteremtés” mint átfogó cél olyan hosszú távú törekvést jelent, amely biztosítja a település gazdasági erejének megtartását és növelését, valamint a helyben történő munkavállalás lehetőségének bővítését. Ennek elérését két, egymást támogató tematikus cél valósítja meg.

- **A 2024-2029-es támogatási időszakban megjelenő pályázati lehetőségek hatékony kihasználása**

A gazdasági fejlődés egyik kulcsa az elérhető fejlesztési források minél tudatosabb és hatékonyabb felhasználása. Az új uniós és hazai támogatási ciklus számos lehetőséget kínál infrastrukturális beruházásokra, vállalkozásfejlesztésre, közösségi terek bővítésére, valamint energetikai korszerűsítésekre. Az önkormányzat szerepe ebben a folyamatban kiemelkedő: aktív pályázatfigyeléssel, partnerségek kialakításával, jól előkészített projektekkel kell reagálnia a megjelenő kiírásokra. Az eredményes forrásbevonás nemcsak a közösségi célokat segíti, hanem a helyi vállalkozásoknak is új megbízásokat, munkahelyeket és fejlődési lehetőséget biztosít. A pályázati forrásból megvalósuló beruházások munkahelyteremtéssel is járnak, így közvetlenül hozzájárulnak a lakosság helyben tartásához és az elvándorlás csökkentéséhez. A stabil, tudatos fejlesztéspolitika növeli a település gazdasági vonzerejét, és hosszú távon is biztos alapot ad a fenntartható növekedéshez.

- **Együttműködés vállalkozásokkal, civil szervezetekkel**

A helyi gazdaság megerősítésének egyik alappillére az önkormányzat és a helyi szereplők közötti hatékony együttműködés. A vállalkozásokkal kialakított partnerség révén az önkormányzat jobban megértheti a gazdasági szereplők igényeit, és célzottabb támogatásokat, lehetőségeket tud kínálni számukra. Emellett a civil szervezetek bevonása elősegíti a közösségi szempontok érvényesülését, ami hozzájárulhat a társadalmi felelősségvállalás erősítéséhez és a közös fejlesztések elfogadottságához. A közös projektek - például közösségi terek, sportlétesítmények, turisztikai attrakciók kialakítása - új gazdasági lehetőségeket teremthetnek. Az együttműködés a vállalkozásokkal elősegítheti a tanulószereződéses képzések, gyakornoki helyek kialakítását is, amely hozzájárul a fiatalok helyben tartásához és a munkaerőpiac megerősítéséhez. A gazdasági és civil

szereplők bevonása hosszú távon stabil alapot nyújt a helyi munkahelyek számának növeléséhez és a gazdasági önállóság megerősítéséhez.

A településen több olyan vállalkozás és üzem működik, melyek hatással lehetnek Királyszentistván környezeti és természeti értékeire. Északi határában bánya, déli határában szennyvíz-, és hulladékkezelő üzemek működnek, nyugati határán túl pedig a Mavir Litéri alállomása kapott helyet. Érdemes közös környezetvédelmi stratégiát kialakítani, rendszeres monitoring vizsgálatokat végezni, melyek eredménye a lakosság számára is elérhető kell legyen. Emellett a helyiek szemléletformálása érdekében, ismeretterjesztő előadásokat, bejárásokat is tarthatnak a településen üzemelő vállalkozások.

Ez a két tematikus cél egymást erősítve teremti meg azt a fenntartható gazdasági környezetet, amelyre Királyszentistván hosszú távú fejlődése épülhet.

A cél elérését támogató prioritások:	Intézkedési javaslatok:
<p>A 2024-2029-es támogatási időszak pályázati lehetőségeinek hatékony kihasználása</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Folyamatos pályázatfigyelésre alkalmas rendszer kialakítása (pl. dedikált felelős vagy külső tanácsadó bevonása) • Proaktív projektervezés és előkészítés, hogy a kiírás megjelenésekor azonnal lehessen pályázni (műszaki tervek, költségbecslések előkészítése) • Pályázati naptár készítése a lehetséges témák és határidők nyomon követésére • Kapcsolatépítés fejlesztési ügynökségekkel, tanácsadó cégekkel, pályázatírókkal • Partnerségek kialakítása civil szervezetekkel, egyházakkal, vállalkozásokkal a közös pályázati projektek érdekében • Lakossági és vállalkozói igényfelmérés a prioritások meghatározásához (pl. közösségi terek, energetikai korszerűsítések) • Saját önerő alap létrehozása a pályázatok társfinanszírozásának biztosításához
<p>Együttműködés a helyi vállalkozásokkal és civil szervezetekkel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gazdasági és civil partnerségi tanács létrehozása rendszeres egyeztetésekre • Közös fejlesztési projektek előkészítése (pl. sport-, turisztikai, közösségi beruházások) • Helyi vállalkozások előnyben részesítése önkormányzati megbízások során, amennyiben jogilag lehetséges • Gyakornoki és tanulószereződéses programok támogatása helyi cégeknél - együttműködés iskolákkal, szakképzési centrumokkal • Civil szervezetek bevonása a közösségi szolgáltatásokba és programokba (pl. ifjúsági programok, idősgondozás, zöld projektek) • Vállalkozói és civil konzultációk szervezése a pályázatokhoz kapcsolódóan is (ötletgyűjtés, igényfelmérés) • Környezetvédelmi stratégia kialakítása a helyi és környező vállalkozásokkal • Helyiek szemléletformálása a területi vállalkozások segítségével

3.2 A FEJLESZTÉSI CÉLOK ÉRTELMEZÉSE AZ EGYES TELEPÜLÉSRÉSZEKRE

Királyszentistván területén a fejlesztési célok értelmezése szempontjából két településrész került lehatárolásra: Belterület, Külterület.

A fejlesztési célok többsége a település egész területét érinti. Ilyenek leginkább a horizontális célok, amelyek mindenhol érvényesítendők, illetve a területhez ténylegesen nem köthető fejlesztések. A célok kisebb része az egyes településrészeken fejti ki leginkább hatását. Az alábbi mátrixban összesítve mutatjuk be a településfejlesztési terv célrendszere és a településre, településrészekre vonatkozó fejlesztések közötti kapcsolatokat:

Fejlesztési célok	Belterület érintettsége	Külterület érintettsége
Á1. ÉLHETŐ ÉS FENNTARTHATÓ LAKÓKÖRNYEZET KIALAKÍTÁSA		
A településkép és építészeti örökség megőrzése és fejlesztése	X	
Közlekedési és közmű infrastruktúra javítása	X	X
Zöldterületek és közösségi terek fejlesztése	X	
Á2. TÁRSADALMI AKTIVITÁS ERŐSÍTÉSE		
Összetartó közösség megteremtése	X	X
Esélyteremtés és életminőség javítása a jövő generációi számára	X	X
Fenntartható, biztonságos és környezettudatos település kialakítása	X	X
Á3. INNOVATÍV ÖNKORMÁNYZAT MŰKÖDTETÉSE		
Aktív, együttműködő önkormányzat működtetése	X	X
Fenntartható gazdasági fejlődés és munkahelyteremtés	X	X

4 CSELEKVÉSI PROGRAM

A cselekvési program meghatározza a célok eléréséhez szükséges rövid és középtávú tematikus és integrált fejlesztési feladatokat és egyéb tevékenységeket, a kapcsolódó céladatokat, és - fejlesztési akcióterületeket figyelembe véve - az önkormányzat által elfogadott tematikus, gazdasági és egyéb tervek, programok vonatkozó elemeit. A cselekvési program tartalmazza továbbá a fejlesztések pénzügyi tervét és ütemezésének vázolását. A cselekvési program rögzíti a települési vízgazdálkodás és csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztési feladatait és az ennek megvalósulását biztosító tervek, programok vonatkozó elemeit is.

4.1 TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE, AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK PRIORIZÁLÁSA

Királyszentistván rövid- és középtávú fejlesztési céljainak megvalósításához szükséges az egyes beavatkozások megfelelő ütemezése. A település azoknak a nagyobb léptékű (pontosított és az egész települést érintő) projekteknek ad prioritást, amelyek lehetővé teszik a jövőképpen meghatározott távlati célok megvalósulását, és ezzel megteremtik a további tevékenységek, projektek megvalósulásának feltételrendszerét. A fejlesztések finanszírozására nincsen elegendő forrása az Önkormányzatnak, így külső forrásokat is kénytelen a fejlesztések során figyelembe venni.

A PROJEKT MEGNEVEZÉSE	Előkészítettség foka	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Forrás	Együttműködő partnerek megnevezése	Helyszín	Megvalósítás várható ideje				
						2025 év vége	2026	2027	2028	2029
Út- és járdahálózatunk állagának megóvása, az utcákat szegélyező vízelvező árok karbantartása	-	11 MFt	saját és pályázat				X	X	X	
Belterületi vízelvezővel kapcsolatos feladatok, pl. a Bendola patak medrének ismételt iszaptalanítása, takarítása	-	3 MFt	saját		kül- és belterület (a 7202-es úton levő, falu előtti hídtól a Séd patakig)				X	

A PROJEKT MEGNEVEZÉSE	Előkészített ség foka	Indikatív keret- összeg (nettó, millió Ft)	Forrás	Együttműködő partnerek megnevezése	Helyszín	Megvalósítás várható ideje				
						2025 év vége	2026	2027	2028	2029
Közösségi ház és Faluház állagmegóvása, külső-belső felújítási munkálatai	-	7 MFt	saját és pályázati		Királyszentistván Fő u. 32-34.				X	
Kerékpárút további fejlesztése, világító és fényvisszaverő jelek felfestése + utak	pályázat benyújtásra került	7 MFt	saját és pályázati	<u>Balatonfűzfő</u> , ³ Balatonkenese, Felsőörs, Balatonakarattya, Balatonkenese, Csajág, Küngös, Litér, Papkeszi	Sólyi elágazótól a Litér, Kenderesi útig	X				
Játszóter bővítése, fejlesztése	-	6 MFt			Turista pihenőhely mellett		X		X	
A település közvilágításának bővítése, energiatakarékos technológiával történő ellátása	a tervek elkészítését megrendel- tük, pályázat benyújtásra került	11,5 MFt	saját és pályázati	<u>Balatonfűzfő</u> , Balatonkenese, Felsőörs, Papkeszi	teljes belterület	X				

³ Az aláhúzott települések jelentése: A "Versenyképes Járások Program gesztor települése" az a központi település, amely a járás központi szereplőjeként felelős bizonyos fejlesztések, beruházások összefogásáért, koordinálásáért.

A PROJEKT MEGNEVEZÉSE	Előkészített ség foka	Indikatív keret- összeg (nettó, millió Ft)	Forrás	Együttműködő partnerek megnevezése	Helyszín	Megvalósítás várható ideje				
						2025 év vége	2026	2027	2028	2029
A Szent István Park zöldesítése, virágosítása, nézőterének és hátsó bejáratának korszerűsítése, valamint a területén található épület megvásárlása, annak és környezetének rendbe tétele	-	33 MFt	saját forrás		Szent István Park		X	X		
Hulladékgyűjtő edények cseréje	-	3 MFt	saját forrás		Teljes település	X	X			
A település területén kihelyezett fából készült elemek karbantartása	-	2 MFt	saját forrás		Teljes település		X			
Fásítás, virágosítás, valamint az előző években született gyermekek tiszteletére „Újszülöttek tiszteletére!” egy kovácsoltvasból készített „életfa” létrehozása	-	4,45 MFt	saját forrás		Fásítás a teljes település, Életfa a Kossuth u. és a Petőfi u. találkozásánál	X	X			
Szűrővizsgálatok szervezése, egészségfejlesztéssel kapcsolatos lehetőségek biztosítása, prevenciós programok szervezése	-	0,6 MFt	saját forrás		-	X				
Királyszentistván története képekben c. kötet kiadása	-	1,4 MFt	saját forrás		-		X			
Közlekedők sebességének lassítása a település egész területén pl. „Lassíts!”, vagy „Vigyázz,	-	1 MFt	saját forrás					X		

A PROJEKT MEGNEVEZÉSE	Előkészítettség foka	Indikatív keretösszeg (nettó, millió Ft)	Forrás	Együttműködő partnerek megnevezése	Helyszín	Megvalósítás várható ideje				
						2025 év vége	2026	2027	2028	2029
gyerekek!" fényjelző figyelemfelhívó eszközökkel, fekvőrendőrrel										
Önkormányzat által támogatott, de nem Királyszentistvánon megvalósuló fejlesztések										
Helyi egészségügy ingatlan fejlesztése Litéren (fogorvosi rendelő és vérvételi pont kialakítása)	pályázat benyújtva		támogató	Litér, Balatonfűzfő	Litér	X				
Helyi egészségügyi eszköz beszerzés	pályázat benyújtva	0,1 MFt		Litér, Balatonfőkajár, Felsőörs, Küngös	Litér	X				

4.2 FEJLESZTÉSI AKCIÓTERÜLETEK

Azon célok halmazát, melyek térben egymáshoz közel helyezkednek el és egymással összehangolt projektek, valamint az önkormányzat a fejlesztéseket alapvetően befolyásoló helyzetben van, akcióterületeknek nevezzük. A bemutatott részcélok jellemző céltérsége előirányozza a vonatkozó programok, valamint az ahhoz kapcsolódó projektelemek megvalósításának helyszínét. A projektek területisége változó mértékű, de a céltérségek területi összecsengése segít kijelölni a község akcióterületeit, melyek Királyszentistván esetén az alábbiak:

TELEPÜLÉSSZERKEZETI ÉS INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS

- **Teljes településen:**
 - Településrendezési eszközök teljes körű felülvizsgálata
 - Közvilágítás bővítése, energiatakarékos technológia
 - Közlekedők sebességének lassítása az egész településen (pl. „Lassíts!”, „Vigyázz, gyerekek!” táblák, fekvőrendőrök)
 - Kihelyezett fából készült elemek karbantartása
 - Fásítás, virágosítás
 - Hulladékgyűjtő edények cseréje
- **Utcák, járdák mentén:**
 - Út- és járdahálózat állagának megóvása
 - Utcák szegélyező vízvezető árkok karbantartása
- **Vízfolyások mentén**
 - Belterületi vízvezetés (pl. Bendola-patak iszaptalanítása)
- **Kerékpárút mentén:**
 - Kerékpárút további fejlesztése
 - Napelemes világítás kiépítése
 - Foszforeszkáló útburkolati jelek felfestése

INTÉZMÉNYEK, KÖZÖSSÉGI TEREK FEJLESZTÉS

- **Közösségi Ház és Faluház:**
 - Külső-belső felújítás, állagmegóvás
- **Színházterem (és előtere, vizesblokkjai), konyhai kiszolgálóhelyiség:**
 - Felújítás, korszerűsítés
 - Hidegburkolat felújítása, új eszközök beszerzése

PARKOK, ZÖLDTERÜLETEK

- **Szent István Park:**
 - Nézőtér és hátsó bejárat korszerűsítése
 - A parkban lévő épület megvásárlása és környezetének rendbe tétele
- **Játszótér:**
 - Bővítése, homokozó fejlesztése, napvitorla árnyékolás
 - Pumpapálya és kondieszközök telepítése
- **Általános zöldfelületek:**

- Fásítás, virágosítás
- „Életfa” létrehozása (újszülöttek tiszteletére)

4.3 KÖZLEKEDÉS ELLÁTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ CSELEKVÉSI TERV

Gépjármű közlekedés

Királyszentistván település országos közúti elérhetősége meglehetősen kedvező: közigazgatási területét két országos főút is érinti, így a település a régió távolabbi részeiről is viszonylag egyszerűen megközelíthető. Ugyanakkor a település belterületét ezen főutakból származó átmenő forgalom nem terheli, a lakott területen is áthaladó 7202 j. úton legfeljebb a Veszprém - Berhida viszonylatban közlekedők jelennek meg a település saját forgalmán felül.

Az országos-és megyei területrendezési tervek közúti fejlesztést nem tartalmaznak a község területét érintően, azonban Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve melléküti fejlesztés nyomvonalát tartalmazza a déli iparterületet érintően, a 7216 j. úttól kiindulva.

Új helyi közúti kapcsolatok az alábbi helyeken javasoltak:

- A Rózsadomb utca folytatásában létrejött földút jogi helyzetének rendezése, az út kiépítése szilárd burkolattal
- A 063 és 059/9 helyrajzi számú utak összekötése, a nyomvonal szilárd burkolattal történő ellátása.

A település célja, hogy a gépjárműforgalom minél kisebb zavaró hatást eredményezzen a lakókörnyezetre. Ennek érdekében a Fő utcán, és nagyobb sebességgel történő közlekedésre alkalmas lakóutcákon vizsgálandók a forgalomcsillapítás lehetőségei: a lakóutcákon épített, a Fő utcán tömegközlekedés által járható, műanyag sebességcsökkentő küszöbök kiépítése, a gyalogos, kerékpáros közlekedésre, gyermekek közlekedésére figyelmeztető táblák elhelyezése, sebességmérő kamera telepítése, vagy egyéb forgalomtechnikai eszközök alkalmazása.

A tervezett fejlesztési területek kialakításával egy időben minden esetben vizsgálandók az ezek megközelíthetőségét szolgáló meglévő utak állapota, és a szükséges infrastrukturális fejlesztéseket is javasolt a beruházással együtt elvégezni. Az egyes fejlesztések által igényelt parkolóhelyeket minden esetben az igénybevett ingatlanon belül kell biztosítani.

A település területén fekvő meglévő utak burkolatállapota és csapadékvíz elvezetése folyamatos karbantartást igényel. A szilárd burkolattal nem rendelkező belterületi utcákon kiemelt fontosságú a lakóterületek komfortos megközelíthetősége érdekében mind az útpálya megépítése, mind a gyalogosok biztonságos közlekedését szolgáló járdafelületek létrehozása, a közterületek hiányzó, vagy nem megfelelő közvilágításának pótlása.

Közösségi közlekedés

A település tömegközlekedési infrastruktúrája hálózati szempontból megfelelően kiépített, a buszmegállók a lakott terület legnagyobb részén 400 méteres gyaloglási távolságon belül találhatóak. A lakóterületi fejlesztések tervezésekor szükséges a közösségi közlekedés helyzetét is vizsgálni, és amennyiben szükséges, a meglévő útvonalakat az újabb igények kielégíthetőségének megfelelően módosítani.

Kerékpáros közlekedés

A kerékpáros közlekedés kultúrája napjainkban fellendülőben van, mind a hivatásforgalom, mind a turisztikai célú kerékpáros forgalom tekintetében. Ehhez illeszkedően a közlekedési infrastruktúra fejlesztésén belül kiemelt jelentőségű a megfelelő biztonságot nyújtó kerékpáros infrastruktúra kiépítése. A lakóutcák esetében elmondható, hogy az utcákon megjelenő gépjármű- és kerékpáros forgalom nem zavarja egymást.

A község külterületén jelenleg is kiépítésre került önálló nyomvonalon vezetett kerékpárút, a nyugati belterülethatártól a litéri erőműhöz vezető útig a 7202 j. út északi oldalán. Az országos közút és a kerékpárút ezen a szakaszon külterületi jellegűek, ezért közvilágítással nem rendelkeznek. A biztonságos kerékpározás feltételeinek megteremtése érdekében javasolt a kerékpárút hosszán

napelemes közvilágítási hálózat kiépítése, vagy a kerékpárúton fényvisszaverő burkolati jelek felfestése.

A kiépített kerékpárút folytatásában, a belterületi szakaszon javasolt megvizsgálni a kerékpáros infrastruktúra: gyalogos-és kerékpárút, kerékpársáv, vagy kerékpáros nyom létesítésének lehetőségeit. A kerékpárosok által gyakran látogatott intézmények, kereskedelmi- és szolgáltató egységek közelében célszerű kerékpártárolók telepítése.

Gyalogos közlekedés

A gyalogos közlekedés számára vizsgálandó a meglévő lakóutcákon külön nyomvonalon vezetett járda kiépíthetőségének lehetősége. A gyalogosok biztonsága érdekében a meglévő járdaburkolatok állapotának jó karban tartása, a közvilágítás megfelelőségének felülvizsgálata javasolt.

4.4 KÖZMŰ ELLÁTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ CSELEKVÉSI TERV

Királyszentistván vonzerejének megtartásához és növeléséhez elengedhetetlen a közmű infrastruktúra folyamatos korszerűsítése, karbantartása. Egyre sürgetőbb feladata a településeknek a fenntarthatóság növelése, a szélsőséges időjárási és geopolitikai eseményekre való felkészülés. A települési vízgazdálkodás és az energiaellátás hosszú távú biztosítása kiemelt cél a közműfejlesztések során.

A jövőben, új beépítésre szánt lakó, vagy gazdasági területek kijelölésénél az átminősítés feltétele a teljes közműellátás kiépítése.

A csapadékvíz management során az elöntés megelőzése és a burkolt felületek tisztán tartása mellett új igények léptek fel. Átfogó tervezéssel, meg kell teremteni a lehetőséget a település területén lehulló csapadékvíz helyben tartására, így reagálva a szélsőséges csapadékeseményekre és azok hatásaira.

Továbbra is kiemelt figyelmet kell biztosítani a felszín alatti vizek védelmére és annak megóvására. Királyszentistván területének nagy része vízminőség-védelmi területen fekszik és több kijelölt hidrogeológiai védőterülettel érintett. A jól kiépített szennyvízcsatorna hálózat ellenére még mindig található olyan ingatlan a településen, ahol a közcatornás szennyvízelvezetést nem veszik igénybe, és ez ellenőrizhetetlen környezetterhelést jelent. A közcatorna hálózatra még nem rácsatlakozó ingatlanok rácsatlakozását ösztönözni és támogatni szükséges.

A települési ivóvízellátó hálózat már nem korszerű, előregedett szakaszainak cseréjével javasolt megelőzni az esteleges csőtörések miatt előforduló vízhiányokat és jelentősebb hálózati vízvesztést.

Az energiaellátásban az elsődleges feladat az új környezetbarát, megújuló energiahordozók hasznosításnak népszerűsítése és alkalmazása egyedi és települési szinten is a környezetet terhelő és a levegő minőségét rontó hagyományos energiahordozók helyett. Ezt a dekarbonizációs támogatás segítségével van lehetőség megvalósítani, segítve ezzel a gazdasági nehézséggel küzdő, nem vezetékes energiahordozó háztartásokat. A villamosenergia hálózatot alkalmassá kell tenni a megnövekedett villamosenergia igények biztosításra, illetve a lakossági naperómű-panelek közvetlen hálózati ad-vesz rendszerű kiszolgálására is.

Fontos szempont továbbá, hogy a közműfejlesztések során figyelembe kell venni a település lakóterületeinek védelmét. Az új hálózatfejlesztések - legyen szó energia-, víz- vagy szennyvízhálózatról - csak olyan technológiával valósuljanak meg, amelyek minimális zaj-, por- és környezeti terheléssel járnak. A beruházások megvalósítása során alkalmazni kell a korszerű, alacsony zajszintű munkagépeket és a pormentesítési technikákat, valamint törekedni kell a gyors és hatékony kivitelezésre a lakosság komfortérzetének megőrzése érdekében. Emellett a közművezetékek nyomvonalát úgy kell kijelölni, hogy azok ne akadályozzák a zöldterületek megtartását, és ne csökkentsék a lakóövezetek élhetőségét.

A villamosenergia fejlesztések mellett szintén fontos a közvilágítás korszerűsítése. A közlekedésbiztonság növelése mellett a személyi és vagyonbiztonságra is hatással van a közvilágítás állapota.

4.5 A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

Az önkormányzat a településfejlesztési tervben meghatározott céljainak elérésének érdekében több típusú, nem beruházási jellegű tevékenységet végez, illetve tervez megvalósítani a jövőben. A nem

beruházási tevékenységek között számos olyan lépés szerepel, amelyek a beruházási tevékenységek megvalósításának kereteit adják meg. Ezek között a tényezők között szerepel többek között a helyi építési szabályozás, a díjpolitika és finanszírozási környezet, de szélesebb értelemben ide tartozik a bizalom, az együttműködési készség, az adott szomszédsági egység társadalmi-közösségi jellemzői, kulturális adottságai. Ezen tényezők teszik lehetővé vagy korlátozzák - terelik, menedzselik - a településfejlődés és településfejlesztés közvetlen környezetét. Az alábbiakban azokat az Önkormányzat által végzett tevékenységeket foglaljuk össze, amelyek segítik, támogatják a fejlesztési célok elérését.

4.5.1 SZABÁLYOZÁSI TEVÉKENYSÉGEK

Az Önkormányzatnak a fejlesztési célokat járulékosan szolgáló, a törvényi kötelezettségként megjelenő szabályozási tevékenység tekinthető az egyik legalapvetőbbnek. Az egyik legfontosabb szabályozási terület az építésügyi szabályozás. A településterv készítése során feladat, hogy a TFT-vel összhangban biztosítsa a megfogalmazott célok elérését az alábbi szempontok szerint:

- A szabályozási eszközök adjanak keretet a vállalkozás, a gazdaságfejlesztési és turisztikai elképzelések megvalósulásához, a minőségi lakókörnyezet megőrzéséhez.
- A gazdaságfejlesztési, a turisztikai, a lakóterületi, a környezetfejlesztési és klímavédelmi célok ne kerüljenek konfliktusba.
- A demográfiai helyzettel, térbeli-társadalmi viszonyokkal összhangban az Önkormányzat gazdasági és társadalmi céljai, így a minőségi lakókörnyezet és zöldterületek megőrzése, az infrastruktúra korszerűsítése településrendezési oldalról biztosított legyen.
- A fentiek alapján kiemelten fontos a környezetvédelmi szempontok szabályozási érvényesítése.

Az Önkormányzat a szabályozási tevékenysége során meghatározza az egyes beépítésre szánt területek, illetve beépítésre nem szánt területek területfelhasználásának módját. Az Önkormányzat a jövőben a településkép javítása, a helyi gazdaságfejlesztéshez hozzájáruló intézkedések és elképzelések stb. egységes rendszerbe való szervezésének igénye céljából a településterv készítését kezdeményezte, új típusú településrendezési terv készítése folyik jelen fejlesztési terv kidolgozásával párhuzamosan a lakossági kérelmek és önkormányzati szándékok alapján. A fejlesztői-beruházói döntéseket alapvetően befolyásolja, hogy a fejlesztéssel, beruházással érintett terület tulajdonjogi viszonyai tisztázottak-e és megfelelő perspektívát kínálnak-e.

4.5.2 INTENZÍV FORRÁSSZERZÉSI, PÁLYÁZATI TEVÉKENYSÉG

A proaktív önkormányzati projektfejlesztés, projektkatalizálás és ehhez szervesen kapcsolódó pályázati tevékenység az Önkormányzat forráshiányos helyzete miatt a településfejlesztési célok eléréséhez elengedhetetlen a külső finanszírozási források bevonása, amely a különböző támogatási lehetőségek folyamatos nyomon követésével és ezen források megpályázásával biztosítható. Ez részben a hazai (pl. kormányzati, vármegyei, vállalati, intézményi), de a következő pályázati ciklusban egyre inkább a nemzetközi pályázati lehetőségeket érinti (pl. LIFE, Horizon, URBACT, UIA).

Szükséges, hogy az Önkormányzat ne csak „demóhelyszínként” vagy követő partnerként, megfigyelőként csatlakozzon ezekhez a nemzetközi együttműködésekhez, transznacionális programokhoz, hanem elérje azt a szintet, hogy adott esetben projektgazdaként (későbbiekben a pályázat függvényében vezető partnerként, konzorciumvezetőként) vegyen részt a pályázati kiírásokon.

Szükséges továbbá, hogy az Önkormányzat - a TFT-n alapuló - koherens forrásszerzési stratégia keretében végezze pályázati tevékenységét annak érdekében, hogy elkerülje a pályázatok által irányított fejlesztések csapdáját és biztosítsa a helyi igényekhez illeszkedő, a település valós céljaihoz, jövőképehez igazított komplex forrásszerzési tevékenységet. Nélkülözhetetlen, hogy az Önkormányzat számára naprakész információk álljanak rendelkezésre a támogatási lehetőségekről és a lehető legszélesebb körű hazai és nemzetközi partnerséget alakítson ki, csatlakozzon nemzetközi együttműködésekhez, kezdeményezésekhez és megfelelő külső (pl. pályázati cégek, egyetemi kapcsolatok, vállalati partnerek) és belső erőforrás (pl. pályázati koordinátor, iroda) álljon rendelkezésre.

Fő tevékenységek:

- pályázati politika kidolgozása;

- projektauditálás, tervezett fejlesztési ötletek, lehetőségek feltérképezése, előzetes, projektötlet-szintű (ún. project outline) kidolgozása;
- hazai és nemzetközi tematikus együttműködésekhez való csatlakozás;
- külső erőforrás feltérképezése, bevonása, projektalapú együttműködési megállapodások megkötése;
- belső erőforrás kialakítása, felkészítése, folyamatos rendelkezésre állásának biztosítása;
- folyamatos pályázatfigyelés.

4.5.3 KÖZSZOLGÁLTATÁSOK, INTÉZMÉNYI HÁTTÉR

A közzolgáltatások minősége jelentős részben befolyásolja a helyi fejlesztési tevékenységek végrehajtását. A közzolgáltatások nyújtásának módja vagy egyáltalán egy adott szolgáltatás megléte jelentősen befolyásolja az életminőséget és erősítheti vagy gyengítheti egy adott beavatkozás hatását.

A helyi életminőséget, a település vonzerejét és a népességmegtartó képességet többek között a családok vagy vállalkozások, beruházók fejlesztéseit pl. a hivatali ügyintézés módja jelentősen befolyásolja, amit az intézményfejlesztés területén az Önkormányzatnak a jövőben is folyamatosan korszerűsíteni szükséges.

Lényeges a nemzetközi kapcsolatok erősítése, ennek egyik eszköze a testvértelepülési kapcsolatok erősítése, az együttműködési programok szakmai területeinek bővítése.

A fejlesztések számára rendelkezésre álló intézményi háttér kulcsfontosságú a megvalósítás szempontjából. A változtatás irányát, módját és mértékét a gazdasági szereplők, a helyi lakosok szükségleteinek, elvárásainak, a jogszabályi, esetleg pályázati előírások és az önkormányzati célok függvényében, a fejlesztési beruházások tartalmához igazodva érdemes felmérni és meghatározni.

Az Önkormányzat közvetlen támogatást nyújt civil szervezeteknek tevékenységük ellátásában. A jövőben az Önkormányzat nagyobb figyelmet szánhat a vállalkozások működésének és fejlesztési lehetőségeinek támogatására.

4.6 TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

4.6.1 TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ A TFT KAPCSÁN

A településközi koordináció egyik célja, a jogszabályban rögzített partnerségi egyeztetéseket lebonyolítása. Az egyeztetések a következő szereplőket érinti:

- az R. 11. mellékletében megjelölt államigazgatási szervek;
- a környező települések és megyei önkormányzat;
- lakosság, érdekképviselői, civil és gazdálkodó szervezetek, vallási közösség (továbbiakban együtt: partnerek).

Az Önkormányzat fontosnak tartja a TFT elkészítésében a helyiek együttműködését, ennek érdekében az Önkormányzat hivatalos csatornákon keresztül (pl. települési honlap), felhívta az érintett célcsoportok figyelmét, hogy juttassák el javaslataikat az TFT kapcsán az Önkormányzatnak.

A jogszabály alapján, ha az Önkormányzat rendeletében szigorúbb követelményt nem állapít meg, a partnerségi egyeztetésre az R. szabályai szerint kerül sor. Az Önkormányzatnak döntenie kell, hogy Királyszentistván Község Önkormányzat Képviselő - testületének 10/2021. (IX. 29.) önkormányzati rendeletét a partnerségi egyeztetés szabályairól fenntartja-e.

4.6.2 PARTNERSÉG - TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ FEJLESZTÉSEK KAPCSÁN

• Együttműködés helyi közösséggel

A helyi szereplők bevonása a fejlesztésekbe a TFT cselekvési stratégiájának alapelvei között szerepel. Az Önkormányzat elhivatott abban, hogy a helyi közösség szereplői ne csak egyes fejlesztési célok kedvezményezettjeiként jelenjenek meg a TFT-ben, hanem cselekvő szereplőként is részesei legyenek a települési stratégia, programok végrehajtásának.

• Együttműködés a helyi gazdaság szereplőivel

Az Önkormányzat párbeszédre törekszik a magánszektor szereplőivel. A helyi gazdaság szereplők megszólításának célja, hogy közvetlenül az Önkormányzattól tudjanak információhoz jutni a fejlesztési elképzelésekről, irányvonalakról, illetve akár konkrét fejlesztésekről is. Az ilyen alkalmak teret engednek a gazdasági szereplők igényeinek megfogalmazására, új ötletek meghallgatására, vagy a rendelkezésre álló erőforrások felmérésére. A párbeszéd tisztább és átláthatóbb helyzeteket teremt, könnyebbé teszi a fejlesztések megvalósítását.

- **Beruházásokat megelőző párbeszéd**

Konkrét beruházások esetében is érdemes előzetes egyeztetéseket lefolytatni. Amennyiben önkormányzati beruházásról van szó, úgy a tájékoztatás elvárható az Önkormányzat részéről, illetve a lehetséges konfliktushelyzeteket is oldani tudja az érdemi párbeszéd. Magánberuházások esetében, korlátozott az Önkormányzat mozgástere, de itt is fontos érdekérvényesítő szerepe lehet az előzetes egyeztetéseknek, illetve kommunikálni kell az önkormányzati és lakossági oldalról felmerülő elvárásokat.

- **Együttműködés a környező településekkel.**

A térségben olyan társulásokat lenne célszerű működtetni, ahol vagy a szomszédos, azonos gazdasági, társadalmi problémákkal küzdő települések együtt tudnak fellépni fejlesztéseik érdekében, vagy a nagyobb, szélesebb szolgáltatási körrel, fejlettebb infrastruktúrával rendelkező települések támogatni, segíteni tudják a kisebb településeket. Egy ilyen összefogás sokkal specifikusabban tudja kezelni egyes települések problémáit. Mindez a térségben vezető szerepet betöltő települések számára legalább annyi előnnyel jár, mint a kisebb, környező települések számára.

A települések minél több területen történő összefogása kiemelten fontos lenne. A kistérségi kapcsolatok nem csak a közös pályázatok, pénzszerzés, működés, de tapasztalatátadás, információcsere szempontjából is pozitív hatással lehet a településekre. Az elkövetkezendő években a partnerséget jól értelmező és együttműködésre kész, munkamegosztásban dolgozó települések a többiekhez képest jelentős előnyhöz juthatnak.

5 MONITORING

A fejlesztésektől minden esetben azt várjuk, hogy valamilyen pozitív irányú hatás-elmozdulást okozzon. A monitoring azzal foglalkozik, hogy ezt a hatást, hogyan lehet kimutatni, értékelni, milyen folyamatok eredményeképpen érhetőek el a szándékolt hatások. Egy jól működő monitoring rendszertől az várható el, hogy optimálisabb működési folyamatokat eredményez a fejlesztések lebonyolítása, és a kapcsolódó döntéshozatal esetében.

Kiemelt cél:

- A fejlesztések hatékonyságának növelése a monitoring folyamatok optimalizációjával;
- A fejlesztések tervezhetőségének támogatása a monitoring rendszeren keresztül;
- A fejlesztések által elért szándékolt és közvetett hatások megismerése.

A településfejlesztési tervben foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata elsősorban a település érdeke. A monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelni kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben történjenek, a megfelelő eszközökkel. A monitoring számos komplex feladatot foglal magában, az adatgyűjtéstől a fejlesztési terv esetleges szükséges módosításáig.

- Évenkénti rendszerességgel meg kell vizsgálni, hogy milyen lépések történtek a településfejlesztési terv célkitűzéseinek elérésére. Eltérés esetén be kell avatkozni, a kívánt cél elérése érdekében módosítani kell a meghatározott intézkedéseket.
- A településfejlesztési terv felülvizsgálata, aktualizálása négyévente szükséges, az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új információk ismerete, illetve a fejlesztési terv megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.⁴

⁴ Az R.17. §-a alapján négyévente dönt az Önkormányzat, hogy a fejlesztési tervet és a rendezési tervet továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza, vagy módosítja, vagy újat készít.

- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.
- Rendezési terv készítése előtt az Önkormányzat dönt, hogy a fejlesztési tervet változatlan tartalommal alkalmazza, egy későbbi időpontban módosítja, vagy ezeknek módosítása együtt készül.

A településfejlesztési feladatok teljesítéséről a közmeghallgatáson a polgármester évente beszámolót tart a község polgárainak. A közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyi sajtón keresztül, illetve a helyben szokásos módon, a községi honlapon és a hirdetőtáblákon elhelyezett közlemények útján valósulhat meg. Alapvetően kétféle monitoring eljárást lehet megkülönböztetni:

- Folyamat-monitoring: Lényegében a fejlesztések nyomonkövetéséről van szó. A tervezési szakaszban megállapított célok és előrehaladási mérföldkövek alapján ellenőrzi a fejlesztések lebonyolítását. A folyamatmonitoring része a folyamatos kockázatelemzés és a szükséges korrekciós elemek beépítése a megvalósításba. A döntéshozatali szint számára lehetőséget teremt a fejlesztésekről folyamatos visszajelzést kapni.
- Hatás-monitoring: Minden fejlesztés megtervezésének része, az előzetes hatáselvárások megfogalmazása. A fejlesztések lezárulta nem jelenti automatikusan, hogy lehetővé válik a hatások kiértékelése, hiszen sok esetben a hatás-elmozdulás csak a működési tapasztalatokkal együtt válik interpretálhatóvá. Ez azt is jelenti, hogy a hatásmonitoring nem köthető kizárólagosan az adott fejlesztés lezárásához, hanem a megvalósítás után is szükséges a folyamatos monitoring tevékenység. A döntéshozatali szint számára a hatásmonitoring alapján jó visszajelzés kapható a fejlesztések eredményességéről, illetve továbblépési lehetőségek terén nyújt támpontokat.

A monitoringrendszer indikátorokon keresztül tudj visszacsatolást adni a fejlesztésekről. Alapvetően 3 típusú indikátort lehet megkülönböztetni:

- Kimeneti indikátor: Az erőforrások felhasználásával „automatikusan” előálló (de legalábbis várható) kimenetekre utal.
- Eredményindikátor: A fejlesztések által generált közvetlen hatásokat mutatja be.
- Hatásindikátor: A fejlesztések közvetlen eredményeitől, akár igen távol álló, közvetett hatások bemutatására alkalmas.

6 FEJLESZTÉSI TERVLAP